Naslov—Address
NOVA DOBA
6233 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio
(Tel. HEnderson 3889)

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Letos obhajamo 40-letnico J. S. K. Jednote. Poskrbimo, da bo ta mejnik bratstva tako proslavljen kot še ni bil noben dosedanjih jubilejev.

Entered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, Ohio Under the Act of March 3rd, 1870. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage, Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925

NO. 11. — ŠT. 11. CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, MARCH 16th — SREDA, 16. MARCA, 1938 VOL. XIV. — LETNIK XIV.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

KONEC AVSTRIJE

Zadnji ostanek nekdaj mogočne Avstrije je konci preteklega tedna izginil s površja Evrope. Nemški diktator Hitler je proglasil združitev Avstrije z Nemčijo in okrog 200,000 nemških vojakov je vkorakalo v deželo in jo zasedlo. Predsednik Wilhelm Miklas in kancelar Kurt Schuschnigg sta odstopila in naciji so prevzeli vso upravo. Pošto, telegraf, radio postaje in letališča so takoj okupirali naciji, ki so uvedli tudi kontrolo časopisja. Avstrijsko vojaštvo se invaziji nemških čet ni ustavljalo in diktator Hitler je postal vrhovni poveljnik vseh avstrijskih in nemških čet. Avstrije ni več!

DARROW UMRL

V Chicagu je dne 13. marca v 81. letu starosti umrl eden najbolj slovečih ameriških kriminalnih odvetnikov Clarence Darrow. Pokojnik je bil odločen nasprotnik smrtne kazni in njegov rekord je, da noben njegovih klijentov ni šel na električni stol. Bil je izrazit progresivec in naklonjen upravičenim zahtevam delavstva.

ZA SPORAZUM

Iz vrst organiziranega delavstva so pričele prihajati razveseljive vesti o novih poskusih dosego sporazuma med konkurenčnima unijama C.I.O. in A. F. of L. Homer Martin, predsednik United Automobile Workers unije, ki je del C.I.O., in John P. Frey, načelnik Metal Workers unije, katera spada v A. F. of L., sta objavila vsaki svoj načrt za dosego sporazuma. V tem seveda še ni nič dosežena, toda načrta predstavljata vsaj nekaj podlage za pogajanja, ki morda dovedejo obe unijski organizaciji do zadovoljivega sporazuma.

DELO ZA DELAZMOŽNE

Predsednik Roosevelt je prejšnji teden izjavil, da največji problem administracije je prerporbeti delo s primernimi plačami vsem delazmožnim osebam. Posebno velja to za milijone mladih ljudi pod 25 leti. Ako ti ljudje ne dobe zaposlenja po primernih plačah, bodo v bodočnosti predstavljali milijono kratnih problemov. Prosperiteta se bo vrnila v deželo le, ko bodo delazmožni ljudje zaposleni v delih s primerno plačo.

ŠESTLETNI NAČRT

Lansko leto je bil na priporočilo predsednika Roosevelta imenovan odbor strokovnjakov, ki je širom dežele študiral potrebe za zgradbo projektov, ki bi preprečevali povodnji, oskrbovali naravna bogastva dežele, izrabljali vodne sile, oskrbovali z vodo suhe pokrajine itd. Odbor je te dni predložil kongresu obširen načrt v gori omenjene namene, ki naj bi se izvedel v šestih letih in izvedbe katerega naj bi deloma financirala federalna vlada, deloma pa vlade različnih držav, okrajev in mest. Izvedba načrta, po katerem bi se zaščitila naravna bogastva in na drugi strani ista nametno izrabljala, bi obenem pomagala k večji zaposlenosti delavstva. Skupni stroški za izvedbo omenjenega načrta bi znašali nekaj nad dva tisoč milijonov dolarjev.

(Dalje na 4. str.)

PROSTOVOLJNI DAVKI V LOTERIJAH

Edini davki na svetu, ki jih ljudje prostovoljno in z veseljem plačujejo, so loterijske stave. Loterije so v mnogih evropskih deželah državne institucije, ki prinesejo državnim blagajnam obilo denarja. V Franciji je bila nekaj čas loterija prepovedana, toda pred štirimi leti jo je vlada spet vpeljala, da s tem olajša pritisk drugih davkov. Državne loterije imajo nadalje Nemčija, Danska, Portugalska, Španija, Madžarska, Avstrija, Češkoslovaška, Jugoslavija, Italija, Rusija in še druge države. Na ameriškem kontinentu je loterija priljubljen sport v Mehiki in skoro v vseh republikah Srednje in Južne Amerike.

V Zedinjenih državah pa je vsaka loterija prepovedana po zakonu. Prepovedana so tudi srečkanja ali "raflanja" vseh vrst, "bingo" igre in sploh vse, kar količkaj diši po loteriji, namreč vsaka aktivnost, pri kateri je kakšen dobiček odvisen samo od sreče. Vsi seveda vemo, da se taka srečkanja in take igre vrše v korist raznih podpornih, kulturnih in zabavnih društev, cerkva ter različnih drugih ustanov. Vse to pa je protipostavno, kakor je bilo tekom prohibicije protipostavno lastovati ali prodajati opojne pijače. Kako se je prepoved prodaje opojnih pijač vsiljevala tekom prohibicije in kako se vsiljuje prepoved srečkanja sedaj, je seveda stvar oblasti.

Važno pa je v zvezi s tem, da časopisi, ki se pošiljajo po pošti Zedinjenih držav, ne smejo vsebovati nikakih oglasov, naznanil in pozivov, tikajočih se srečkanja, žrebanja "raflanja" in drugih aktivnosti, ki količkaj dišijo po loteriji. Našim dopisnikom je bilo to že dostikrat pojasnjeno, toda nekateri še vedno pošiljajo taka poročila v priobčitev. Urednik more seveda vse take reči črtati, ker mora skrbeti, da list ne pride v navzkrižje z določbami poštnih oblasti.

Zanimivo pri tem pa je, da so Američani tako ali še bolj divji za razne aktivnosti loterijskega značaja kot drugi narodi. Za znano irsko loterijo, imenovano "Irish Sweepstakes", izdajo Američani na leto okrog 20 milijonov dolarjev. Nadaljne milijone dolarjev izdajo za mehiške, centralnoameriške, južnoameriške in evropske loterije. Poleg tega je v tej deželi več "butlegarskih" loterij najrazličnejših vrst in imen, ki leto za letom zbirajo ogromne vsote denarje. Nekatere teh loterij so kolikor toliko poštene, druge pa čisto raketirske. Poleg tega se v deželi proda stotisoče in morda milijone ponarejenih inozemskih loterijskih listkov, ki predstavljajo za lahkoverneže čisto in gotovo izgubo. Sodi se, da Američani izdajo letno do pet tisoč milijonov dolarjev v razne loterijske svrhe.

Z ozirom na to dejstvo so bili že večkrat napravljeni poskusi v zveznem kongresu, da naj bi se prepoved loterij odpravila in da naj bi zvezna vlada sama upostavila legalno loterijo. Dosedaj so se vsi taki poskusi izjalovili, toda zagovorniki loterije ne odnehajo. Kongresnik Edward A. Kenney iz države New Jersey je tudi sedanjemu zasedanju kongresa predložil predlog za legaliziranje in upostavitev državne loterije. Po njegovem načrtu naj

Dalje na 7. str.

UPOŠTEVANJA VREDNO

Mestna policijska uprava v Clevelandu se zadnje čase zelo trudi za preprečitev avtomobilskih nesreč. Kot je videti, dosega njen trud znatne uspehe, kajti v prvih dveh mesecih tekočega leta je bilo na cestah Clevelanda ubitih 50% manj ljudi kot v odgovarjajočem času lanskega leta. V dosego še večjih tovrstnih uspehov se je policijska uprava obrnila tudi do lokalnega časopisja s prošnjo, da sodeluje za večjo prometno varnost v mestu.

Iz podatkov, ki nam jih je policijska uprava dala na razpolago, bodo v naslednjem v izčrpkih navedeni najvažnejši, ki so v glavnem prav tako upoštevanja vredni v Clevelandu kot v drugih krajih, kjer bivajo naši rojaki.

Statistika kaže, da se je pretekli mesec število avtomobilskih nesreč z ozirom na otroke in mlajše odrasle ljudi znižalo medtem ko se je število takih nesreč z ozirom na starejše ljudi zvišalo. To pomeni, da je bilo v avtomobilskih nesrečah ubitih in ranjenih manj mladih ljudi kot prej, toda več starih. Starost enajstih smrtnih žrtev preteklega meseca je bila povprečno 62 let. Večina žrtev je bila moških in največ nesreč se je pripetilo v jutranjih in večernih urah.

Starejši ljudje postanejo največkrat žrtve avtomobilov pri prekoračenju cest. Nekatere teh nesreč se pripetijo na cestnih križiščih, toda večina nesreč se zgodi, ko skušajo ljudje prekoračiti cesto sredi bloka oziroma oddaljeno od cestnih križišč ali prometnih luči.

Mnogo teh nesreč bi se dalo preprečiti, če bi ljudje prehajali preko cest le na križiščih. Avtomobilisti so navadno mnogo bolj pazljivi na cestnih križiščih kot sredi bloka. Dalje je tudi avtomobilistom težje opaziti pešca, ki pride na cesto sredi bloka, kot na križišču. Ob strani cest so mnogokrat "parkani" avtomobili, ki ovirajo razgled avtomobilista. Istotako more pešec od križišča ceste mnogo bolje preštudirati varnost ceste kot če prileze izza ob kraju ceste stoječih avtomobilov.

Starejši ljudje se navadno v nevarnosti bolj počasi orientirajo kot mlajši, in v primerih avtomobilske nevarnosti določi usodo mnogokrat samo en trenutek. Starejši ljudje so včasih tudi tako zatopljeni v svoje osebne probleme, da pozabijo na prometne nevarnosti, ki jih obdajajo.

Približuje se pomlad z lepšimi in gorkejšimi dnevi in prijetnejše vreme vabi na prosto prav tako stare ljudi kot mlade. Ob vsakem dnevnem času bo na cestah več ljudi kot jih je bilo tekom zime in med njimi bo tudi mnogo starejših ljudi. To pomeni, da bo več teh ljudi izpostavljenih avtomobilskim nesrečam. Clevelandska policija priporoča, da naj bi stare ljudi, ki se podajajo na ceste in preko cest, po možnosti spremljali mlajši člani družine, ki so bolj pozorni na nevarnosti in niso vpričo istih tako neodločni kot starejši.

Avtomobilisti naj bi bili v tej sezoni posebno pazljivi ne samo v bližini šol, kjer se zbira mladina, ampak tudi tam, kjer morda prehajajo preko cest starejši ljudje. Posebna pazljivost z ozirom na stare ljudi je potrebna v zgodnjih jutranjih urah v bližini raznih cerkva, kamor za-

(Dalje na 8. str.)

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

Federacija društev JSKJ v državi Minnesoti bo zborovala v nedeljo 27. marca v Evelethu, Minn. Zborovanje se bo vršilo v dvorani mestne zbornice in se bo pričelo ob eni uri popoldne.

*

Kegljaška tekma med "teami" kegljačev JSKJ se bo vršila v nedeljo 3. aprila na Lawrence kegljišču na Butler St. v Pittsburghu, Pa.

V nedeljo 24. aprila se bo pa vršila slična tekma med "teami" kegljačev JSKJ v Clevelandu, Ohio.

*

V Chicagu, Ill., in sicer v prostorih L. Kovačiča, se bo v soboto 23. aprila vršila veselica društva št. 70 JSKJ.

*

Zveza društev JSKJ v zapadni Pennsylvaniji naznanja prireditev velike pomladne veselice za soboto 30. aprila. Veselica se bo vršila v Slovenskem domu na 57. cesti v Pittsburghu.

*

V Slovenskem domu v Hackettu, Pa., se bo v soboto 30. aprila vršila veselica društva št. 148 JSKJ, ki ima svoj sedež v Finleyvillu, Pa.

*

Štiridesetletnico J. S. K. Jednote bo proslavilo društvo št. 21 JSKJ v Denverju, Colo., v soboto 30. aprila z banketom in plesno zabavo.

*

Proslavo dvanajstletnice ustanovitve naznanja žensko društvo št. 170 JSKJ v Chicagu, Ill. Vršila se bo 7. maja.

*

Petintridesetletnico ustanovitve bo proslavilo društvo št. 42 JSKJ v Pueblu, Colo., s piknikom, ki ga priredi v nedeljo 26. junija v Prešernovem domu v Rye, Colo.

*

V proslavo štiridesetletnice J. S. K. Jednote bo društvo št. 45 JSKJ v Indianapolisu, Ind., priredilo piknik na dan 17. julija.

*

Štiridesetletnico ustanovitve bo obhajalo društvo št. 9 JSKJ v Calumetu, Mich., s primerno proslavo in velikim piknikom na dan 17. julija.

*

V Euclidu, O., je umrl Louis Rehar, star 70 let, član društva št. 132 JSKJ. Pokojnik je bil rojen v Vipavi in je prišel v Ameriko leta 1902. Zapušča soprogo, tri hčere in sina.

*

Zanimiva igra "Gospodar" bo v nedeljo 20. marca vprizorjena na odru S. N. Doma na St. Clair Ave. v Clevelandu, Ohio. Prične se ob treh popoldne.

DOMAČE VRTNARSTVO

Pomlad je v večini Zedinjenih držav pozna in krakotrajna. Izjema seveda velja za naše južne države in za pacifično obalo. Hladna in večkrat deževna pomlad sega skoro do začetka maja, nakar se v par tednih prelevi v vroče poletje. Poletne cvetlice, posejane na prostem, imajo vsled tega tekom pomladi malo prilike za razvoj, pa je vsled tega njihovo cvetje pozno.

Kdor si hoče zasigurati primeroma zgodnje cvetje poletnih cvetlic, ima dve poti na razpolago. Ali kupi pri vrtnarjih v rastlinjakih vzgojene sadike cvetlic in jih proti koncu aprila

(Dalje na 4. str.)

VAŽNE INFORMACIJE

Kako se morejo popraviti socialno-varnostni zapiski? — Za one delavce, ki želijo, da se zabeleži kaka sprememba v zapiskih, ki jih Social Security Board vodi zanje za federalno starostno zavarovanje, je bila pred kratkim pripravljena nova tiskovina, ki jo more vsakdo dobiti od ene izmed 323 podružnic Social Security Board-a, raztresenih širom dežele.

Listek nosi naslov "Employee's Request for Change in Records" in nudi olajšavo delavcu, ki ima že svojo "računsko številko," pa hoče, da Board popravi kako informacijo, podano v izvirni tiskovini, s katero je delavec zaprosil za številko.

Glavna svrha, za katero naj se rabi ta tiskovina, je za spremembe delavčevega imena in rojstnega dne. Nekatere delavke so spremenile svoje ime vsled poroke, pa bi rade, da se novo zapiše, tako da ne bo zmešnjav v zapiskih. Nekateri so izvirno navedli ono ime, pod katerim so sedaj znani, pa bi radi, da se tudi zapiše ono ime, ki ga navaja rojstni list; nekateri pa so spremenili svoje ime ob naturalizaciji. Kar se tiče rojstnih podatkov, mnogi delavci niso začetkoma imeli točnih podatkov, pa so kasneje izvedeli za točni dan rojstva.

Kdor zaprosi za take spremembe, dobi popravljen listek z računsko številko. Kdor spremeni svojo adreso ali mesto zaposlitve, naj nikar o tem ne obvesti Social Security Boarda.

Duplikati listkov z računsko številko. — Delavci, ki so zgubili svoj listek s številko socijalno-varnostnega računa (social security account number card), morejo dobiti novo karto od podružnice Social Security Board.

Poročila iz vseh delov dežele potrjujejo, da delodajalci dajejo prednost onim delavcem, ki iščejo dela, kateri imajo računske številke. Vzrok za to je bržkone dejstvo, da, ako delavec nima računske številke, je delodajalec po zakonu primoran, da sam zaprosi za delavca. Duplikate zgubljenih kart je bilo mogoče poprej dobivati le iz Washingtona. Sedaj pa so bile tudi lokalne podružnice opolnomočene, da izdajo te duplikate na podlagi primerne identifikacije.

Terjatve za enkratno odplačilo. — Social Security Board dobiva povprečno vsak dan po 700 prošenj za enkratno odplačilo (lump-sum benefit), do katerega so nekateri upravičeni po socijalno-varnostnem zakonu.

Mnogi delavci oziroma člani njihove družine, ki so upravičeni do teh plačil, niso še vložili svoje terjatve. To odplačilo se izplačuje delavcem, ki so dosegli starost 65 let in so delali v kaki obrti, na katero se nanaša socijalno-varnostni zakon, oziroma zapuščinam ali sorodnikom takih delavcev, ako umrejo, predno so dosegli starost 65 let.

Delavcem, ki so dosegli starost 65 let, ni treba prenehati z delom, da dobijo enkratno odplačilo. Delati ne sme več le oni, ki je upravičen do mesečnega pokojninskega plačila, kar pa bo začelo še le leta 1942.

Tudi delnočasni delavci naj imajo socijalno-varnostni listek. — Dijaki in drugi ljudje, ki imajo le postransko delo (part-time job), morajo tudi imeti svojo računsko številko. Ako je njihova delna zaposlitev v obrti, na katero se nanaša socijalno-

(Dalje na 4. str.)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

LJUBLJANA BOLJ BELA

Lansko leto je bilo v Ljubljani izvršenih 5018 aretacij in policijsko kaznovanih oseb je bilo 4600. Leto prej je bilo izvršenih 6094 aretacij in kaznovanih je bilo 5230 oseb. Uboji so bili lani izvršeni 3, težkih telesnih poškodb 22, požigi 4, ropov 9, tatvin 1777, poneverb 86, prevar 168. Število primerov s ponarejanjem denarja in razširjanjem falzifikatov je bilo lani 30.

ODLIKOVAN ŽUPAN

Tržaški župan Salem je bil na predlog predsednika jugoslovenske vlade odlikovan z redom Sv. Save I. stopnje. Kakšne zasluge ima mož za tržaške Slovence ali za Jugoslavijo, to menda ve samo visoka vlada!

MALO KOLES

Po zadnjem štetju so ugotovili, da je v Jugoslaviji samo okrog 13,000 avtomobilov. V Zedinjenih državah pride na tisoč prebivalcev 200 avtomobilov, v Angliji 40, v Franciji 54, v Nemčiji 15, v Avstriji in v Češkoslovaški po 5, v Grčiji 2, v Jugoslaviji pa 0.7 avtomobila.

NARODNI UČITELJ UMRL

V Rojanu pri Trstu je v visoki starosti umrl upokojeni nadučitelj Jože Pertot, ki so ga poznali trije rodovi tržaških in okoliških Slovencev. Najprej je učiteljeval v Bazovici pri Trstu in potem v Rojanu, kjer si je ustanovil pravi dom. Kot tržaški deželni poslanec in mestni svetnik se je mnogo trudil za blaginjo slovenskega prebivalstva. Še posebno pa je bil cenjen kot kmečki, vrtnarski in vinorejski strokovnjak. Cenjen je bil tudi zaradi svojega neomajnega optimizma in pripravljenosti za pomoč kjerkoli.

PO NEDOLŽNEM ZAPRT

Po nedolžnem je bil 5 let na robiji siromašni kmet Vojislav Pavlović iz okolice Kragujevca. Tam je bil nekega jesenskega večera leta 1928 na cesti napaden in izropan vaški bogataš Svetozar Gjorgjević. Poškodbe, ki jih je bil dobil pri napadu, je Gjorgjević srečno prestal in med preiskavo je defilirala pred njim cela vrsta osumljencev. Bilo je sicer temno, napadeni bogataš je bil seveda razburjen in prestrašen, a tudi močno vinjen, a ko so privedli pred njega osumljenega Pavlovića, je odločno izjavil: Ta me je in nihče drugi! Pozneje je iz trme ostal pri svoji izjavi, na njo prisegel in obtoženega Pavlovića so poslali za 5 let na robijo. Nihče ni bil prepričan o njegovi krivdi, a napadalčeva prisega je držala. Po nedolžnem je bil Pavlović 5 let na robiji, zdaj pri novi razpravi pa je dobil popolno zadoščenje. Na zatožno klop pa bo sedel Gjorgjević zaradi krive prisege.

TAŠČE SE JE REŠIL

V Srednjem Lakencu pri Mokronogu je nedavno posestnik Fišter zadavil svojo 70-letno taščo in jo obesil v hlevu na stropnik, da bi tako odvalil sum od sebe z domnevo, da je ženica izvršila samomor. Sodna komisija pa je ugotovila, da je bila starka pred obešenjem zadavljena. V hiši so vladali večni prepiri med taščo in zetom zaradi prevžitka. Morilec je svoj čin priznal.

VSAK PO SVOJE

V zvezi s postavo o dohodninskem davku je zvezni kongres sprejel določbo, da sme federalni zakladniški department objaviti imena vseh, ki prejemajo $75,000 ali več plače na leto. Zanimivo pri tem je, da je bil proti omenjeni določbi hud odpor od strani prizadetih. Jaz pa mislim, da bi bil vesel in ponosen, če bi se moje ime blestelo v seznamku onih, ki prejemajo $75,000 ali več letne plače.

*

Včasih tudi pijanost prav pride. V New Yorku je bil črnec Brannon obdolžen, da je kradel kokoši, pa je bil na sodišču oproščen, ker je dokazal, da je bil na dan tatvine tako pijan, da so ga v policijski ambulanci odpeljali v bolnišnico.

*

V Rusiji se te dni vrši spet eden tistih periodičnih veleizdajniških procesov, ki se za obtožence navadno končajo s kroglami. Vsa Evropa je v nekakem vojnem stanju in veleizdajniški procesi niso tam nikaka novost. Ruski procesi pa so vsekakor nekaj posebnega, ker tam obtoženci baje navdušeno priznajo vse lumparije, katerih so obdolženi, in še kaj dodajo za dobro mero. V Ameriki in povsod drugod na svetu, z izjemo Rusije, pa skoro vsak obtoženec trdovratno taji, da bi bil kriv, česar se ga dolži. Človek vpričo tega ne ve, da-li je ves ostali svet poln lažnivcev, ali je ruska sodnijska procedura čisto drugačna kot drugod po svetu.

*

Kitajci štejejo svoja leta po ciklu dvanajstih let. Poedina leta tega cikla se imenujejo: podgana, vol, tiger, kunec, zmaj, kača, konj, ovca, opica, pišče, prašič in pes. Dne 1. februarja letos se je pričelo leto tigra. Tega tigra dobro predstavljajo Japonci, ki že osem mesecev mesarijo po Kitajski.

*

Blizu mesta Toledo, Ohio, se je prevrnil v obcestni jarek tovorni avtomobil, naložen z žganjem. Posledica je bila, da je okrog dva tisoč galon žganja steklo v jarek in od tam v potok, ki je tekel preko farme. Pa se je lastnik farme zelo čudil, ko je videl, da ribe objestno skačejo iz potoka na suho in da žabe regljajo kot na žabji svatbi. Še bolj pa se je čudil malo pozneje, ko so njegove krave pozabile vse kravje manire in so se podile po pašniku kot obnorele; drugi dan pa so imele vse strahovitega mačka in glavobol. In glavobol pri kravi, ki ima veliko glavo, ni malenkost. Ko je mož zaznal za vzrok kravje pijanosti, je resno konštatiral, da tudi dobro legalno žganje ni za štirinogate krave.

*

V židovskem delu mesta Varšave na Poljskem sta bila soseda Korelman in Margulis hudo skregana. Margulis je dražil svojega soseda s tem, da je pustil radio na vsa usta igrati pozno vsako noč. Korelman pa se je maščeval s tem, da je lovil stenice in jih spuščal v Margulisovo stanovanje. Afera je prišla pred sodišče, kjer je Margulis dobil samo ukor zaradi preglasnega igranja na radio, Korelman pa je bil obsojen na denarno kazen in mu je bilo strogo prepovedano, da bi še kdaj ščuval stenice na soseda.

(Dalje na 4. str.)

Frank Okoren:

Mi gremo naprej!

Kampanja v odrastli oddelek je odprta. V letu 1938 obhaja naša Jednota 40-letnice svojega obstanka. Njeno članstvo šteje v obeh oddelkih skoro 23 tisoč članov in članic. Premoženje obeh oddelkov znaša preko 2 milijona 254 tisoč dolarjev. Jednota ima danes 187 poslujočih društev. In poznana je naša organizacija med našimi ljudmi kot dobra, vestna in zanesljiva podporna organizacija.

Tu sem navedel nekaj resničnih in nepremagljivih podatkov, na katerih sloni naša JSKJ. Iz teh podatkov se lahko vsi prepričate, da imate pred seboj podporno skupino, ki si je v poteku 40 let postavila stanoviten in neizpodbiten fundament, na katerega se lahko še zida v bodoče.

Kot tretji glavni podpredsednik JSKJ je moja dolžnost, da se oglasim v tej kampanji. Mene veže še najbolj dolžnost, da se oglasim za naš Zapad, kjer ima naša Jednota trdne postojanke. Jaz mislim, da naša društva na Zapadu ne bodo spala spanje pravičnega v tej jubilejni kampanji. Kakor je v zadnji mladinski kampanji odgovorila Colorado, tako naj odgovori tudi sedaj. Ne smemo spati. S pomočjo coloradske federacije moramo nekaj storiti. Glavni odbor je na zadnji letni seji upošteval delo federacij ter tako naklonil tudi naši coloradski federacije $100.00, da jih porabimo za agitacijo, napredek in povzdigo naših društev in vse Jednote. Če smo dobili tako priznanje od glavnega odbora, potem moramo tudi mi pokazati, da smo pripravljeni nekaj storiti za našo organizacijo.

Storimo našo bratsko in sestersko dolžnost. Vsak izmed nas ima prijatelja, znanca ali sorodnika, ki ni še član naše organizacije. Le malo pomislimo, kdo je ta naš znanec, prijatelj ali sorodnik. Gotovo se bomo spomnili enega ali dveh, mogoče več, in gotovi bodite, da enega dobimo za našo organizacijo. Časa je še dovolj, več kot dva meseca.

Pregovor pravi, da človek izgubi na svetu največje bogastvo, če izgubi korajžo. Tukaj je prilika, da pokažemo našo korajžo. Če moremo biti navdušeni za eno stvar, tako smo lahko navdušeni za drugo stvar, ki nam bo koristila v našem življenju. Brez korajže in navdušenje ni življenja.

Življenje nas Slovencev v Ameriki je tako navezano eden na drugega, da je dnevno naša dolžnost, da malo poskrbimo za naše znance, prijatelje in sorodnike. Dolžni smo, da jim svetujemo in jih napeljujemo k dobrinam človeštva. Kaj morete boljšega svetovati, kakor da mu svetujete, da naj pristopi v našo dobro in hvaležno Jednoto, kjer bo preskrbljen ob času bolezni, poškodbe ali smrti. To je pravo delovanje v smislu bratstva in medsebojne podpore.

Jaz bi apeliral na posamezne člane in članice, da se poslužijo prve nagrade ali priznanja, ki ga daje glavni odbor.

Ali ne bi bilo življenjskega pomena za posameznega člana ali članico, da je za priznanje priobčena slika v Novi Dobi. Pod sliko bo kratek opis, po katerem ga bodo spoznali njegovi prijatelji in znanci po Ameriki. Kdo drugi vam nudi enako priliko? Poskrbimo mi na Zapadu, da bo več takih slik priobčenih v Novi Dobi, da se pokažemo lojalni napram JSKJ.

Pojdimo na delo. In če bomo delavni in pridni, mi lahko dosežemo, da pošljemo odposlanca na 40-letnico naše Jednote, ki se bo vršila meseca julija na Elyu, Minn. Država Colorado naj pokaže, da upošteva in ceni JSKJ, katere postanek ali spočetje se je pričelo v glavah naših ustanovnikov, ki so pred štiridesetimi leti potovali iz mesta Puebla nazaj v državo Minnesoto. Pokažimo, da spoštujemo principe naših ustanovnikov, njih delo in dobro voljo za človečanstvo našega naroda v Ameriki.

Sedaj pa vsi na delo!

DOPISI

Gilbert, Minn. — V nedeljo 20. marca se bo vršila zelo važna seja društva sv. Ane, št. 133 JSKJ. Vršila se bo v Bilbanovi spominski dvorani in se bo pričela ob pol osmih zvečer. Na razpravi bo več zelo važnih zadev. Pogovoriti se bo treba o 40-letnici JSKJ, ki se bo obhajala to poletje. Dalje bo na programu zastopstvo na seji minnesotske federacije društev JSKJ. Sobrat Merhar poroča iz Elya, da se bo seja federacije vršila 27. marca, in ne šele v maju kakor je bilo prvotno določeno.

Važno je torej, da pridejo na našo sejo 20. marca vse članice našega društva. Izvzete so seveda bolnice in tiste, ki žive oddaljeno od društvenega sedeža. Na bolniški listi imamo le dve sosestri. Ena teh je sosestra Angela Verbic, ki je bila operirana v St. Mary's bolnišnici v Duluthu. Sosestra Ana Starič, starejša, se pa zdravi doma. Obe bolni sosestri priporočam za obisk. Dolgo je bila na bolniški listi sosestra Tanko, ki se je zdravila v Clevelandu, Ohio. Zdaj poroča, da je ozdravila in upam, da se kmalu vrne med nas na Gilbert. Sestrski pozdrav! — Za društvo št. 133 JSKJ:

Frances Lopp, tajnica.

La Salle, Ill.—Navado imam, da večkrat obiščem svojega soseda in prijatelja, in pri teh obiskih se najin pogovor suče o vseh mogočih tukajšnjih zadevah, toda pri tem nikdar ne pozabiva stare domovine. Ona mora priti vselej zraven, prej se ne reče lahko noč ali good bye.

Pri pisanju tega dopisa mi je prišel na misel starokrajski voznik, ki vozi težko naložen voz iz ravnine v strmi klanec. Skrbi ga, če bo vprega zmogla strmino klanca, vendar poskusi, češ, kar bo, to bo. Privozi do srede klanca, vprega je utrujena, počasi gre voz naprej, v srcu se pojavlja strah in korajža peša. Vendar kolesa se še vrtijo, voz se še polagoma pomika naprej, in to mu poživi upanje, da bo le zmagal strmi klanec. Končno pride z vozom na vrh, lice se mu razjasni in voznik vesel pohvali in poboža svojo vprežno živino.

Podobno težko potovanje je imela naša J. S. K. Jednota tekom štiridesetih let svojega poslovanja. Tudi njej niso bila pota z rožicami postlana, v mnogih državah so prišle na pot zapreke, pojavljali so se strmi klanci in nevarna močvirja, toda jednotin voz se je le polagoma pomikal naprej. Člani in članice v splošnem vsega tega ne vemo natančno, dobro pa je to znano našim glavnim odbornikom, našim dobrim voditeljem, kateri so jo vodili v prvih letih po njenem rojstvu in kateri jo vodijo sedaj. Vodijo jo razumno in previdno in skrbijo, da se kolesa jednotinega voza nikoli ne ustavijo. Vedno so se vrtela in se vrtijo ta kolesa, če ne hitro, pa počasi, vedno smo šli in vedno gremo naprej.

Danes lahko zatrdimo vsakemu, da smo prevozili vrh klanca z Jednoto, ki je s solventnostjo dobro podkovana, poštena, točna, zanesljiva in priporočljiva vsakemu. Nedavno je bil pri meni Mr. L. Donald Coyle, inspektor državnega zavarovalninskega departmenta, in je v pogovoru z mojim sinom rekel, da naša Jednota je "nice organization in good shape too." Srečni smo, da smo imeli tekom vseh let jednotinega poslovanja previdne in dobre gospodarje. Priznanje pa gre tudi našemu celokupnemu članstvu, ki je lojalno in složno sodelovalo z voditelji organizacije. Vsa leta jednotinega poslovanja je bilo naše dobro članstvo vedno pripravljeno za organizacijsko delo. Ni gledalo, če je ura poldne ali polnoči, članstvo je bilo pripravljeno vsak čas za pomoč, kakor dober vojak, ki je takoj na mestu, če trobenta zapoje alarm.

Člani in članice društva sv. Barbare, št. 3 JSKJ, jednotina 40-letnica je tudi naša 40-letnica. Naše društvo je bilo ustanovljeno 18. avgusta 1898, torej bo 18. avgusta 1938 staro 40 let. Vsi člani in članice našega društva so torej vljudno vabljeni, da se gotovo udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila v nedeljo 20. marca ob eni uri popoldne. Na omenjeni seji se bomo bratsko pomenili in pogovorili, kaj bomo dobrega napravili za Jednoto in za društvo. Pozabiti ne smemo niti društva niti Jednote. Ne svidenje torej 20. marca, in bratski pozdrav vsem! — Za društvo št. 3 JSKJ:

Anton Kastigar, tajnik.

Ely, Minn. — Slovenskemu občinstvu v Elyu v blagohotno naznanje. — Dne 27. marca ob pol dveh se bo v Jugoslovanskem narodnem domu vršilo redno zborovanje Slovensko-ameriškega kluba. Kakor je bilo sklenjeno na februarskem zborovanju, bodo na to zborovanje povabljeni mestni aldermani, šolski direktorji, okrajni komisar četrtega distrikta Mr. Jos. Verant, Mr. L. J. Andolshek, distriktni supervizor N. Y. A., in Mr. A. J. Erchul, eksekutivni tajnik Welfare Board, County Court House, Duluth, Minn. Vsi omenjeni uradniki bodo navzočemu občinstvu dali vse informacije glede razdelitve davčnega denarja, glede zaposlitve več delavcev pri WPA projektih in kako bi se organizirala skupina mladih fantov v N. Y. A. Glede te zadnje točke bo dal pojasnila Mr. L. J. Andolshek; ta točka je velikega pomena, in naši starši, ki imajo sinove brez dela, naj pridejo na to zborovanje. Vsi uradniki bodo nudili pomoč za sporazumno in skupno delovanje. Želim, da se občinstvo vzdrži vsakih sarkastičnih izrazov; v dostojnem tonu se vedno več doseže.

Pri tej priliki naj tudi omenim, da je mesto Ely prejelo iz starega kraja veliko zalogo slovenskih knjig za tukajšno javno knjižnico, in je rojakom priporočano, da se jih poslužujejo. To bi se bilo moralo zgoditi že pred leti, dokler še ni bilo toliko naših ljudi izumrlo, vendar je bolje pozno kot nikoli.

J. J. Peshel.

Chisholm, Minn. — Zborovanje federacije. — Prihodnje zborovanje federacije društev JSKJ v državi Minnesoti se bo vršilo v nedeljo 27. marca v Evelethu, Minn. Zborovanje se bo vršilo v "City Council Chamber" in se bo pričelo ob eni uri popoldne. To zborovanje se bo bavilo z važnimi zadevami, zato so vsa društva JSKJ v Minnesoti vabljena in prošena, da pošljejo na isto svoje zastopnike, če jim je le mogoče.—Za federacijo društev JSKJ v državi Minnesoti:

John Lamuth, tajnik.

Finleyville, Pa. — Članom in članicam društva sv. Frančiška, št. 148 JSKJ, kakor tudi našim sosednim društvom naznanjam, da priredi naše društvo letno veselico v soboto 30. aprila. Veselica se bo vršila v S. N. Domu v Hackettu, Pa. Igrala bo dobro znana godba Paula Dolinarja iz Liberty, Pa. Podrobnosti bodo pravočasno naznanjene. Sosedna društva so tem potom prošena, da ne bi na omenjeni datum prirejala svojih veselic, ker bi bilo v škodo na obe strani.

Članstvo našega društva pozivam, da se kar mogoče številno udeleži naše prihodnje seje, ki se bo vršila v nedeljo 27. marca, ker bomo imeli več važnih zadev za rešiti. — Za društvo št. 148 JSKJ:

Frank Pernishek, predsednik.

Cleveland, O. — Člane in članice društva sv. Janeza Krstnika, št. 37 JSKJ pozivam, da se udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila v nedeljo 20. marca v navadnih prostorih. Na tej seji se bo razmotrivalo o kampanji, katero je J. S. K. Jednota razpisala v proslavo njene 40-letnice. Razpravljalo se bo tudi o iniciativnem predlogu, ki je zdaj na splošnem glasovanju.

Naše društvo je večkrat razmotrivalo, kako bi bilo mogoče privabiti več članov na društvene seje. Pa je na oktoberski seji sobrat Louis J. Pirc stavil zanimiv predlog, ki je bil sprejet. Podrobnosti ne morem povedati, omenim le toliko, da se je ustanovil nekak fond, v katerega je gori omenjeni sobrat obljubil prispevati en dolar na mesec, društvo iz svoje blagajne prispeva pa enega. To darilo čaka na pravega člana, ki pa mora biti navzoč na seji. Ideja se je dobro obnesla in na februarski seji je bilo nad sto članov navzočih. Hvala sobratu Pircu za njegovo darilo društvu; člani ne bomo pozabili. K sklepu ponovno vabim člane, da se udeležijo seje v nedeljo 20. marca. Imeli bomo dosti za razmotrivati in morda bomo lahko govorili tudi o sreči. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 37 JSKJ:

Joseph Rudolf, tajnik.

White Valley, Pa. — Kar se tukajšnjih delavskih razmer tiče, mislim, da so prilično take kot po drugih naselbinah. V tukajšnji ooklici, in sicer v Exportu, je samo en roy, ki obratuje po dva ali tri dni na teden. Nekateri se vozijo 15 do 20 milj daleč na delo, pa tudi tisti delajo le po tri dni na teden. Seveda jih je tudi dosti, ki so brez dela. Nekateri dobivajo tisto podporo po $15.00 ali pa samo po $7.50 na teden, toda dosti jih je, ki še niso ničesar dobili. Jaz sem delal par mesecev, odslovljen sem bil 10. januarja, 1. februarja sem spet dobil delo, 1. marca sem bil pa že drugič odslovljen; za koliko časa, ne vem. Precej ljudi dela pri WPA, nekaj pa na državnih cestah. Ti so še na najboljšem.

V tukajšnji naselbini se je pred letom ustanovil klub, ki se imenuje Atlantic Social Club, v katerega spada več Slovencev, starejših in tukaj rojenih, obenem pa tudi druge narodnosti. V ta klub lahko pristopi vsaka značajna oseba, ki je stara 21 let ali več, brez ozira na narodnost ali prepričanje. Sedaj šteje klub okrog 175 članov. Klub je vzel v najem spodnje prostore Slovenske dvorane v White Valley. Tam smo dosedaj točili le pivo, za v bodoče pa bomo skušali dobiti dovoljenje tudi za močnejše pijače.

Na seji meseca januarja je bilo sklenjeno izvoliti veselični odbor, sestoječ iz petih članov. Ker sem tudi jaz v omenjenem odboru, želim sporočiti slovenskim članom kluba, da je ta odbor sklenil prirediti veselico 30. aprila, meseca julija pa piknik. Z dobičkom od omenjenih dveh prireditev bo klub priredil božičnico in bo obdaroval vse otroke brez izjeme; spomnil se bo pa tudi starejših. Pristopnina za klub je en dolar, mesečna članarina pa 10 centov. Seje se vršijo 1. nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldne.

Jurij Previc.

New York, N. Y. — Generalna direkcija državnih železnic kraljevine Jugoslavije odobrila je, na predlog ministrstva socijalne politike in narodnega zdravja, vsem jugoslovanskim izseljencem, pa če so jugoslovanski državljani ali tuji državljani, znižanje na polovično ceno za potovanja na vseh progah jugoslovanskih državnih železnic za dobo od 6 (šest) mesecev v koledarskem letu 1938, in to počenši od dneva vstopa izseljenca v Jugoslavijo.

To znižanje zamorejo izseljenci iskoristiti samo ako v njihovem potnem listu vpišejo konzularne oblasti sledeče pripombo:

"Na podlagi rešenja G. D. No. 12061/38 važi za nakup voznega listka na polovično normalno vožno ceno za vsa potovanja na progah jugoslovanskih državnih železnic. Znižanje je veljavno v koledarskem letu 1938 za dobo od šest mesecev, to je, 180 dni, od dneva vstopa v Jugoslavijo."

O gornjem se obveščajo izseljenci radi znanja in upravljanja.

Iz pisarne Kraljevskega generalnega konzulata v New Yorku, No. 2967, 10. marca, 1938.

N. F. Stojanović,
generalni konzul.

Aurora, Minn. — Članstvo društva sv. Jožefa, št. 85 JSKJ pozivam, da se kar mogoče polnoštevilno udeleži prihodnje društvene seje, ki se bo vršila v nedeljo 27. marca. Na dnevnem redu seje bo več važnih zadev. Med drugim se bomo morali pogovoriti, kako naj na lep in časten način proslavimo 40-letnico naše Jednote in tridesetletnico našega društva. Pogovoriti se bomo morali tudi kaj o naši kampanji. Tudi naša dolžnost je, da Jednoti nekaj poklonimo v dar k njeni 40-letnici, in najlepše, kar ji moremo dati, je čim večje število novih članov. Torej, na prihodnji seji bomo morali razpravljati in ukrepati o važnih zadevah, zato je dolžnost vsakega člana, da se iste udeleži, če mu je le količkaj mogoče. Na svidenje na seji 27. marca! — Za društvo št. 85 JSKJ:

Matt Anzelc, tajnik.

Joliet, Ill. — Člane in članice društva sv. Petra in Pavla, št. 66 JSKJ obveščam tem potom, da se bo naša redna mesečna seja vršila v nedeljo 20. marca v navadnih prostorih. Na seji bo treba rešiti več važnih točk, zato je članstvo prošeno, da se iste udeleži v kar največjem številu. Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da se priredi ena kartna zabava v podporo tistim članom, ki so v resnici potrebni, da se jih založi za mesečne asesmente. Dotična zabava se bo vršila 24. aprila v Gorsichevih prostorih, imenovanih Town Hall.

Od 15. marca do 15. maja bomo glasovali, če bomo plačevali po 5 centov več mesečnega asesmenta ali ne, namreč za nameravano vpeljavo fonda, iz katerega bi se plačevalo asesmente za nad 70 let stare člane. Glasovalo se bo samo na seji oziroma na sejah. Vsak naj glasuje po svoji lastni previdnosti.

Dalje, kot je članstvu že znano, bo naša JSKJ v dneh 16., 17. in 18. julija obhajala 40-letnico svojega obstanka v Elyu, Minn. Na to proslavo bodo dobili prosto vožnjo v obeh smereh častni delegati, ki bodo tekom kampanje med 1. marcem in 31. majem pridobili toliko novih članov odraslega oddelka, da bo njihova skupna zavarovalnina znašala vsaj $20,000. Razume se, da bodo tisti častni delegati tudi deležni običajnih denarnih nagrad, ki so navedene v našem glasilu Novi Dobi. Ta prilika je odprta za vsakega člana, ki se hoče potruditi. Naše društvo je precej močno, zato upam, da tudi tekom te kampanje ne bo ostalo med zadnjimi.

Končno, člani in članice, ne pozabite redno plačati svojih asesmentov! Pozdrav vsem! — Za društvo št. 66 JSKJ:

John Adamich, tajnik.

Pittsburgh, Pa. — Članstvu društva sv. Štefana, št. 26 JSKJ, in članstvu zveze društev JSKJ v zapadni Pennsylvaniji. — Trimesečna kampanja pri naši Jednoti se je pričela 1. marca in se bo končala 31. maja. Zadnja zvezina seja, ki se je vršila 26. decembra lanskega leta, je sklenila, da se prihodnja seja vrši 24. aprila 1938. To bo komaj dober mesec pred zaključkom naše kampanje. Mislil sem, da bi bilo dobro sklicati sejo nekoliko preje, na primer 3. aprila, toda nekateri zvezini uradniki so precej oddaljeni od Pittsburgha in nekatera društva ne bi mogla pravočasno izvoliti svojih zastopnikov, zato sem se bal kake zmešnjave. Torej, seja se bo vršila 24. aprila, kot je bilo določeno na letni seji zveze.

To pa naj nas ne ovira pri udejstvovanju v kampanji. Doba kampanje je kratka. Pokažimo, da smo lojalni člani naše Jednote in prispevajmo svoj del za dostojno proslavo štiridesetletnice naše Jednote. Pokažimo, da Pennsylvanija ne zaostaja za drugimi državami, potrudimo se, da bo krono zmage odnesla naša dolga Pennsylvanija, ki se razteza od New Yorka do Ohio in West Virginije.

Vem, da so v deželi slabe delavske razmere, toda tolažimo se s tem, da za slabim mora priti boljše. Tisti, ki nekaj dobrega stori za človeško družbo v slabih časih, stori dvojno dobro delo. Tisti, kateremu dobro gre, lahko to stori kadarkoli, brez posebnih žrtev.

Glavni odbor je določil, da član, ki tekom te kampanje pridobi toliko novih članov odraslega oddelka, da znese njihova skupna zavarovalnina vsaj $20,000, dobi prosto vožnjo na Ely za priliko praznovanja jednotine štiridesetletnice v juliju. V današnjih razmerah bo morda posameznim članom to težko doseči. Kaj pa, ko bi naša zveza poslala svojega zastopnika na omenjeno slavnost, da tam pove, koliko je naša zveza, ki je najstarejša med svojimi sestrami, tekom časa storila za napredek Jednote! To bi se lahko napravilo na način, da bi se kredite pripisalo kateremu odborniku zveze. Pri posameznih društvih, ki spadajo v našo zvezo, naj bi se tekom te kampanje pridobljene nove člane kreditiralo enemu zveznemu uradniku. To seveda samo za dosego dovoljnega zneska zavarovalnine ($20,000) in za plačano vožnjo na slavnost 40-letnice v Ely, Minn. Druge nagrade naj bi seveda spadale tistim članom, ki bi nove člane pridobili. Društva, oziroma društvene tajnike prosim, ako se strinjajo z mojim načrtom, da ga pojasnijo na sejah in se po njem ravnajo. Kredit naj pa dajo tistemu, za katerega mislijo, da bi bil najbolji.

Zdaj pa še nekaj o splošnem glasovanju, ki je pred nami. Gotovo je, da mnogi mladi člani mislijo, češ, kaj bom jaz plačeval za stare člane, naj jim Jednota pomaga, saj so dosti dolgo plačevali, zdaj pa je jednotina dolžnost, da jih podpira. To je do gotove meje res, toda Jednota nima dosedaj nobenega sklada, iz katerega bi se mogla taka podpora plačevati. Denar iz vsakega obstoječih skladov se more rabiti le v svrho, katera je predpisana. Državni zavarovalninski departmenti so glede tega zelo strogi. Pred dvemi leti, namreč 17. marca 1936, je divjala huda povodelj v vzhodni Pennsylvaniji, ki je prizadela tudi znatno število naših rojakov in med njimi tudi članov JSKJ. Oči vseh so bile uprte v Ely, češ, ali bo Jednota kaj pomagala tem revežem, ki so tako rekoč čez noč ostali brez kruha in strehe. Yes, Jednota je pomagala, toda jako malo, ker ni imela za to potrebnega sklada na razpolago. Nesreča dostikrat pride nepričakovano, zato moramo biti pripravljeni za vse slučaje.

Nameravani novi sklod bi bil namenjen za plačevanje asesmentov nad 70 let starim članom, poleg tega pa tudi za izredne potrebe in za oglaševanje. Za vzdrževanje istega bi se moral dvigniti asesment vsakega člana za pet centov mesečno. Člani so vabljeni, da prihajajo na seje in glasujejo po svojem prepričanju. Glasovati se zamore samo na seji. Člani društva sv. Štefana, št. 26 JSKJ so tem potom obveščeni, da se naša seja vrši v nedeljo 20. marca, torej naj se iste mnogoštevilno udeležijo, da bodo glasovali. Tudi člani drugih društev, ki spadajo k zvezi, so opozorjeni, da naj ne pozabijo glasovati, ker glasovanje bo trajalo samo dva meseca, to je do 15. maja.

Članstvu društva št. 26 JSKJ naznanjam, da smo izgubili dolgoletnega člana Ignaca Podvasnika. Družini pokojnika naj bo v imenu društva izraženo sožalje. Članstvo pa pri tem opozarjam na sklep letne seje, ki določa, da vsak član odraslega oddelka plača 5 centov društvene naklade v svrho pokritja stroškov za nabavo venca za pokojnega člana. To naklado morajo plačati na prihodnji seji vsi člani in članice odraslega oddelka našega društva.

Ko bodo člani čitali te vrstice se bodo godovali vsi Jožeti, Jožice, Pepice itd. Želim vsem vse najboljše! Posebno naj velja to tistim, ki so pri našem društvu.

Končno opozarjam vse člane in prijatelje v zapadni Pennsylvaniji, ki še niso doslej napravili križa na koledarju na datumu 30. aprila, da to brez odlašanja storijo. Ta dan se bo namreč v Slovenskem domu v Pittsburghu vršila veselica zveze društev JSKJ v zapadni Pennsylvaniji. Sharkey orkester bo spravil v plesni vrtinec vse, kar leze in gre, in postrežba bo seveda prvovrstna. Gornje opozorilo naj izvolijo upoštevati tudi sledeči: Paul J. Oblock, drugi glavni podpredsednik; John P. Lunka, četrti glavni podpredsednik; dr. F. J. Arch, vrhovni zdravnik; Anton J. Terbovec, urednik upravnik Nove Dobe; John Kumše, predsednik nadzornega odbora; Janko N. Rogelj, prvi nadzornik; Andrew Milavec, četrti nadzornik; Anton Okolish, predsednik porotnega odbora, in Frank Mikec, drugi porotnik. Na svidenje 30 aprila v Slovenskem domu v Pittsburghu!

Joseph Sneler.

Chicago, Ill. — Naše društvo Zvon, št. 70 JSKJ, postaja čimdalje bolj složno in aktivno na društvenem in jednotinem polju. To znači dejstvo, da se vedno več članstva udeležuje društvenih sej, ter vestno sledi poteku in tudi posega v zanimive in koristne razprave, ki pridejo skoro na vsaki seji na dnevni red.

Da smo to dosegli v toliki meri je precej pripomoglo to, ker društvo prireja takozvane zabavne večere po vsaki seji. Malo piva in prigrizka vselej razvezla jezike, kar povzroči prijazno kramljanje med člani po uradni seji društva. Vse to pa ustvarja več zaupanja med članstvom in konsekventno boljše razpoloženje za društveno in jednotino delo, kar koristi posameznikom ter naselbini v splošnem. Vse to je pripomoglo toliko do ublaženja raznih bivših medsebojnih nasprotstev, da poslujemo zdaj bolj složno kot kdaj prej v zgodovini našega društva! Društveni odbor sodeluje harmonično, članstvo v splošnem pa tudi kooperira, kolikor je v danih razmerah sploh mogoče. V tem stanju, in pa če bo članstvo še v bodoče tako lojalno vršilo svoje dolžnosti, smemo upati, da bo naše društvo v bližnji bodočnosti doseglo svoje predkrizno število članstva.

V ta namen je društvo izvolilo šest članov v odbor za prireditev veselice, katera se bo vršila 23. aprila v Louis-a Kovačič-a prostorih. Vstopnina bo zelo nizka

(Dalje na 3. strani)

DOPISI

(Nadaljevanje z 2. strani)

mo 15 centov za osebo. Namen te veselice je zabavnega in propagandističnega značaja. Včasih se moramo malo pozabavati, pri tem pa seveda ne bomo pozabili tudi poagitirati za nove člane v oba oddelka. In ravno veselica nudi za te reči precej priliko, samo porabiti jo je treba. Lepa beseda in taktičen nastop veliko doseže, zato pa, poslužimo se obeh na veselici in pa drugod, kjerkoli pridemo v dotiko s prospektivnimi kandidati obojega spola!

Nadalje je naše društvo sklenilo, da se korporativno udeleži slavnostne veselice dne 7. maja 1938, katero priredi žensko društvo Zvezda, št. 170 JSKJ, v Chicagu, ob priliki obhajanja svoje dvanajstletnice. Mi se dobro zavedamo važnosti sodelovanja na društvenem polju, posebno med društvi iste jednote v istem mestu, zato bomo nudili vso naklonjenost sesterskemu društvu ob priliki velike slavnosti njih dvanajstletnega obstanka.

Ker že pišem o sodelovanju društev JSKJ v naši naselbini, naj bo še to omenjeno, da je naše društvo že parkrat resno razmotrivalo, da bi bilo priporočljivo ustanoviti federacijo društev JSKJ v Chicagu. Jaz sem v tem zadnje čase precej razmišljal, ter prišel do zaključka, da bi ta naša nameravana federacija morala obsegati več kot samo čikaška društva JSKJ. Priporočam torej, da naj se glede tega oglasijo v Novi Dobi društva iz La Salle, Joliet, De Pueja, Waukegana, Milwaukeeja in Sheboygana ter še drugih razmeroma bližnjih krajev, katerih se v tem hipu ne morem domisliti. Mislim da ni predaleč za Sheboygančane, če so okrog 150 milj od Chicaga. Vedite to, da če se naša federacija uresniči, bo v presledkih seja in prireditev federacije v Sheboyganu. Pravilno je, da vsa zastopana mesta vrstoma vsako po redu dobi priliko imeti v svoji sredi delegate iz vseh drugih krajev, ki spadajo v federacijo. Vsaka seja pa določila kraj in čas prihodnje seje, tako da se bodo naredile vse predpriprave za program, zborovanje in zabavo.

Naše društvo bo glede federacije delovalo naprej; veselilo pa bo, če se dopisniki iz drugih krajev medtem oglasijo v našem listu ter povedo svoje mnenje. Drugi imajo skoro povsod lokalne federacije društev JSKJ, naj ostaja za njimi takozvani srednji zapad. Pokažimo, da imamo tudi mi organizatorične zmožnosti, in pa da hočemo biti prav tako aktivni v naši jednoti, kakor so naši člani kjerkoli drugod!

Ker sem vposlen pri International Harvester Co., naj mi bo dovoljeno omeniti tudi naše delavske razmere. V celem podjetju te družbe se delavstvo počasi, toda solidno, organizira v uniji pod okriljem C. I. O. En oddelek, namreč H a r v ester Tractor Works, je že dobil zmago in priznanje unije. Ko je delavstvo čutilo, da je dovolj močno za zmago, je zahtevalo volitve, ki naj odločijo, katera unija naj imela pravico do kolektivnega pogajanja z delodajalcem. Volitve so izpadle takole: Farm Equipment Workers Association C. I. O. 3,255 glasov, proti 1,976. Po vladnem delavskem odboru priznane volitve so torej obvezne za vse delavce v tem oddelku. Za slične volitve se že pripravljajo še drugi oddelki te družbe.

To zmago je delavstvo slovesno obhajalo v soboto dne 12. marca v Ashland Blvd. Auditoriumu, z igro in drugim obširnim programom, katerega se je udeležilo mnogo delavstva iz bližnjih ter tudi precej oddaljenih industrijskih mest.

Značilno je to, da so naši veliki dnevniki le malo omenili to zmago. V drugih mestih so vsaj odkrito poročali z debelimi črkami in na svojih pročeljih. Pa to ne nam ne škoduje. Glavno je, da bodo delavci skup držali, ter ob vsakih takih volitvah pravilno glasovali, pa bo kmalu vse delavstvo te velike družbe organizirano za svoje delavske koristi, ne le v Chicagu, pač pa tudi v vseh drugih industrijskih mestih srednjega zapada, kjer operira ta bogata družba.

Ob zaključku toplo priporočam članstvu JSKJ, ki je vposleno v tovarnah te družbe tukaj in drugod, da ko bo prišlo glasovanje v posameznih tovarnah za C. I. O. in pa za kompanijsko unijo, da glasujete za C. I. O., ki je res unija iz delavstva za delavce.

Iskreni pozdrav vsem članom in č l a n i c a m JSKJ širom Amerike!

Joseph Oblak, zapisnikar društva št. 70 JSKJ.

Pennington, Minn. — Gotovo je to prvi dopis iz tega kraja in nedvomno ga bodo čitatelji Nove Dobe z zanimanjem prečitali. Prav za prav je malo rojakov v tej deželi, ki bi vedeli za našo malo farmersko naselbino. Ta naselbina se nahaja med mestoma Bemidji in Cass Lake. Mesto Cass Lake je oddaljeno 12 milj in ima nekako dva tisoč prebivalcev; Bemidji pa je malo večje in se postavi s kakimi 7 tisoč prebivalci. Vsako leto prihajajo tu sem turisti in ribiči od vseh vetrov. Tu na okoli so namreč krasna jezera, ki so velika privlačnost za ribiče.

Kakor sem že omenila je Pennington mala, farmerska naselbina, ki je bila leta 1911 oddana naselnikom v obliki homesteadov. Mnogi smo takrat vzeli zemljo, toda marsikateri med nami je obupal in se vrnil v kraje, odkoder je bil prišel. Ostali smo le tisti, ki smo imeli največjo vztrajnost in naravnost železno voljo. Od začetka je bilo življenje zelo trdo, toda obrnilo se je na boljše. Med nami so tudi trije strici Franka Lauscheta, sodnika v mestu Clevelandu, Ohio. Ko sem se ob priliki 15. redne konvencije JSKJ mudila v Clevelandu, sem se osebno seznanila z omenjenim sodnikom, ki je med clevelandskimi Slovenci zelo priljubljen in upoštevan; videla sva se v S. N. Domu. Upam, da se me sobrat urednik tudi spominja, ker sem se bila oglasila tudi v uredništvu in se pri tisti priliki pritoževala, koliko časa me je vzelo, da sem dobila znamke, da sem mogla odposlati pozdrave v Minnesoto. Bila sem sicer v Clevelandu več časa pred 31 leti, toda v tako dolgem času se mnogo izpremeni. Jaz se nisem v mestu več spoznala in znanci, ki sem jih po toliko odsotnosti srečala, me tudi niso poznali. Seveda, človek se spremeni, poleg tega pa se ljudje v velikem in vedno rastočem mestu razselijo v razne dele mesta. Le dobrim ljudem se imam zahvaliti, da so mi pomagali najti več starih znancev in da so mi pokazali več zanimivih krajev. Posebno se moram zahvaliti družini Ambrozich na E. 71. cesti, Mrs. Joe Kraiz na E. 61. cesti in Mrs. Mary Gornick iz E. 76. ceste za vso veliko naklonjenost.

Cleveland mi je ostal v prijetnem spominu in upam, da ga še katerikrat posetim; če prej ne, spet čez 31 let. Imela sem priliko spoznati tudi Mr. Antona Okolisha, predsednika porotnega odbora JSKJ v Barbertonu, Ohio. Iskali smo nekoga tam v okolici in jaz sem slučajno imela Mr. Okolishev naslov in z njegovo pomočjo smo našli, kar smo iskali. Mr. Okolishu naj bo izražena prav lepa hvala.

Naj se še enkrat vrnem k naši naselbini Pennington. Ta farmerska naselbina je sicer mala, toda posebno poleti je prav lepa. Zato tudi prihaja v te kraje veliko turistov iz raznih krajev. Videla sem avtomobilske licence iz vseh 48 držav naše Unije. V ta kraj so speljane tudi prvovrstne ceste. Od našega posestva imamo eno miljo hoda do pošte in do grocerijske trgovine, šola je pa takoj poleg naše hiše. Zemlja je tu zelo rodovitna in raste tu vse, kar se posadi. Ako bi kateri čitateljev želel dobiti več pojasnil, naj se zanje obrne name. Seveda, slovenskega društva tu nimamo nobenega, ker nas je premalo Slovencev, naseljenci drugih narodnosti pa spadajo k drugim organizacijam. V naši družini nas je 5 in vsi spadamo k J. S. K. Jednoti, štirje v odrasli, eden pa v mladinski oddelek. Vsi tisoči članov JSKJ, ki bivate kjerkoli v Zedinjenih državah, ste lahko prepričani, da spadate k najboljši slovenski podporni organizaciji.

Pozdrav vsem članom širom Zedinjenih držav, vsem prijateljem in znancem v Clevelandu in še posebej sobratu uredniku, ki se bo moral ubijati s tem dopisom. Upam, da bo že oprostil moji slabi pisavi, saj ga ne nadlegujem preveč pogosto.

Mrs. Anna Lesar, članica društva št. 25 JSKJ.

Pittsburgh, Pa. — Tem potom vabim člane in članice društva sv. Štefana, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje mesečne seje, ki se bo vršila v nedeljo 20. marca. Seja se bo vršila v navadnih prostorih Slovenskega doma in se bo pričela točno ob 2. uri popoldne. Kakor je članstvu znano, bo letos JSKJ praznovala svojo 40-letnico in je v proslavo iste razpisana kampanja za nove člane, ki bo trajala do 31. maja. Lepo bi bilo, če bi naše društvo dobilo 40 novih članov v tej kampanji.

Dne 3. aprila se bo tu v Pittsburghu vršila kegljaška tekma JSKJ in vsi kegljači so naprošeni, da pridejo na sejo 20. marca in da se pridružijo temu ali onemu teamu. Naš moški team je zadnji dve leti odnesel prvo nagrado, in če jo dobi še letos, postane nagrada, to je stenski obesek, stalna lastnina našega društva. Upam dalje, da bo tudi naš ženski team še enkrat dobil prvo nagrado.

Dne 28. februarja je po dvatedenski bolezni preminul naš dolgoletni član Ignac Podvasnik. Na zadnji letni seji je bilo sklenjeno, da mora vsak član in članica odraslega oddelka plačati 5 centov naklade v društveno blagajno za venec vsakega člana, ki umrje. Člani naj to upoštevajo in naj doložijo ta mesec po 5 centov k svojim običajnim asesmentom.

Člane in članice v splošnem prosim, da bi bolj redno plačevali svoje asesmente. Plačajo jih lahko na seji ali pa pri meni na domu od seje do zadnjega dne v mesecu. Zadnji dan v mesecu bom tudi, kakor po navadi, pobiral asesment v Slovenskem domu od 7. do 9. ure zvečer. Bratski pozdrav!— Za društvo št. 26 JSKJ:

John Jurgel, tajnik.

Cornwall ,Pa. — Vsi člani društva sv. Srca št. 159 JSKJ, so pozvani, da se gotovo udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila v nedeljo 20. marca ob 10. uri dopoldne. Izvoliti bo treba novega tajnika, ker je sedanji prisiljen resignirati zaradi bolezni. — Za društvo št. 159 JSKJ:

Agnes R. Meze, nadomestna tajnica.

DOM NA KOLESIH

Avtomobilisti, ki se podajajo kamor koli na deželo na počitnice, bodo v bodoče mogli odpeljati hišo s seboj. V 16 čevljev dolgem trailerju, ki se pripne k avtomobilu, so zloženi vsi deli male hišice s potrebnim pohištvom vred. Hišico je mogoče v teku par ur sestaviti in postaviti ter v istotako kratkem času spet razstaviti in zložiti v trailer.

Iz urada gl. tajnika
From the Office of Supreme Secretary

PREJEMKI IN IZDATKI MESECA JANUARJA 1938

INCOME AND DISBURSEMENTS DURING JANUARY 1938

Odrasli Oddelek.—Adult Dept.

Dr. št. Lodge No.	Prejemki Income	Izdatki Disbursements
1	$	$ 230.03
2	711.28	50.68
3	157.40	62.33
4		55.00
5	155.88	250.00
6	538.74	51.00
9		1,681.67
11		88.00
12		793.62
13	116.49	46.00
15		33.33
16		1,553.33
18	398.50	82.00
20		60.00
21	484.54	103.00
22		1,043.67
25		157.00
26		222.43
27	73.10	326.42
28		510.33
29		34.00
30		1,088.00
31		1,457.87
32		81.00
33		348.50
35		1,097.67
36		165.33
37		1,448.00
39		15.00
40		1,030.00
41	84.97	36.12
42		38.50
43		30.00
45		285.20
47		512.00
49		163.00
50	145.03	21.00
51		42.00
52		38.00
57		59.00
58	162.18	20.28
61		33.00
66		312.17
68	145.16	28.00
69	69.39	
70	210.91	23.50
71	441.34	136.67
72	136.03	
75	148.25	26.00
78		1,138.20
82		22.00
84		173.00
85	214.16	
86	81.21	20.00
87		38.00
88		46.00
89	110.65	30.00
90	52.33	
92		23.00
94		71.00
99		60.00
101	83.52	78.00
103		130.08
104		19.00
105		18.00
106		249.12
107		34.50
108		1,053.00
109	98.38	27.00
111	152.34	38.00
112		73.67
114	298.73	27.00
116		69.00
117		14.40
118	89.69	
119	61.30	
120	313.89	558.17
121	39.30	
123	59.72	
124		73.00
125		68.00
126	46.03	
128		14.76
129	129.89	614.50
130		21.00
131	119.64	
132		1,105.00
133		50.00
134	73.18	15.00
136	75.19	104.33
137		9.33
138		21.00
139	40.66	
140	113.33	66.00
141		10.33
143	39.26	
144		685.89
145		31.00
146	33.74	
148		28.00
149		58.00
150	53.48	52.00
151	37.78	15.50
152	66.66	
153	14.84	65.00
155	62.79	82.00
156	34.06	88.00
157	38.31	
158		1,483.08
161	26.68	37.00
162		368.33
163	25.66	
165		14.00
166	103.75	23.00
167		39.00
168	107.60	
169	14.82	
171		78.00
173	140.51	11.00
174	92.63	8.67
175		38.00
176		9.00
178	49.78	
180		15.00
183	66.07	6.00
185	74.17	34.00
186		20.00
187	51.53	23.00
188		14.50
192		71.00
196		26.00
198	46.07	
200		134.67
203	100.10	63.00
204	50.00	
207		66.00
209	53.00	24.00
216	68.18	
218		87.00
221		117.00
222		33.00
223	42.65	61.00
225		53.00
227		20.00
228		94.00
229	61.43	28.00
Za mesec december 1937		
3	159.19	
6	541.23	
9	435.40	
11	184.53	
14	31.37	
15	316.79	
16	208.55	
22	153.51	
25	495.69	
26	557.57	
27	74.79	
28	146.36	
29	309.26	
30	715.10	
31	227.69	
32	60.82	
33	240.21	
36	654.44	
37	1,018.65	
39	336.16	
40	324.67	
42	281.95	
43	192.38	
44	338.41	
45	411.88	
47	145.79	
49	250.92	
50	148.68	
51	29.63	
54	135.92	
55	206.02	
57	212.18	
61	171.81	
64	24.42	
66	368.08	
69	69.39	
70	221.80	
71	466.44	
72	136.28	
76	117.27	
81	63.68	
83	98.82	
84	223.10	
88	168.15	
92	165.28	
99	147.50	
101	83.32	
103	228.57	
106	137.94	
107	60.42	
108	163.54	
110	161.58	
116	161.89	
124	71.93	
125	71.97	
127	47.51	
128	113.70	
130	66.67	
132	357.89	
133	173.56	
135	18.79	
137	204.94	
138	117.79	
139	38.76	
140	115.08	
141	131.54	
142	51.90	
144	235.96	
148	73.05	
149	232.59	
151	40.91	
152	68.16	
154	86.96	
158	68.01	
159	58.87	
160	70.45	
162	181.46	
165	14.64	
170	62.30	
172	52.62	
175	73.20	
176	149.11	
180	155.68	
182	83.50	
183	72.24	
184	237.15	
186	137.24	
188	44.37	
190	172.56	
192	106.16	
193	42.75	
194	57.46	
195	29.93	
196	35.26	
200	556.61	
201	52.13	
202	102.00	
203	97.85	
205	24.68	
207	105.69	
209	53.00	
211	25.17	
218	73.87	
220	15.03	
221	166.47	
222	167.54	
225	206.65	
226	25.49	
227	55.37	
228	44.97	
230	150.49	
231	20.95	
232	31.35	
Skupaj—Total	$27,172.92	$26,356.68

PREJEMKI IN IZDATKI MESECA JANUARJA 1938

INCOME AND DISBURSEMENTS DURING THE MONTH OF JANUARY 1938

Mladinski Oddelek—Juvenile Department.

Dr. št. Lodge No.	Prejemki Income	Izdatki Disbursements
2	$ 22.35	
3	2.10	
5	2.40	
6	13.50	
13	7.50	
18	14.50	
21	26.70	
27	4.75	
41	1.05	
50	2.25	
58	3.45	
68	3.30	
69	.60	
70	8.15	
71	23.25	
72	1.80	
75	6.30	
85	6.75	
86	1.35	
89	5.25	
90	2.95	
101	1.20	
109	4.50	
111	8.25	
114	6.60	
118	2.55	
119	1.35	
120	13.50	
121	.15	
123	2.25	
126	2.85	
129	4.65	
131	1.65	
134	7.05	
136	4.35	
139	1.35	
140	11.65	
143	3.15	
146	.90	
150	5.85	
151	.15	
152	1.05	
153	.15	
155	4.80	
156	1.95	
157	.45	
161	.60	
163	2.10	
166	7.20	
168	7.20	
173	21.00	
174	3.90	
178	.60	
182		25.00
183	6.60	
185	3.90	
187	2.85	
198	2.70	
202		34.00
203	3.60	
204	2.50	
209	2.25	
216	2.10	
229	8.70	
Za mesec december 1937		
3	2.25	
6	13.80	
9	9.55	
11	5.05	
15	4.95	
16	13.20	
22	1.95	
25	8.43	
26	41.40	
27	4.75	
28	11.55	
29	17.40	
30	31.35	
31	18.45	
32	.60	
33	13.80	
36	24.90	
37	46.20	
39	5.55	
40	20.95	
42	16.20	
43	12.45	
44	20.10	
45	17.85	
47	4.05	
49	8.70	
50	2.25	
51	.30	
54	10.65	
55	8.10	
57	14.25	
61	5.10	
66	63.30	
69	.60	
70	6.00	
71	18.75	
72	1.95	
76	2.10	
81	2.40	
83	1.20	
84	34.70	
88	13.35	
92	9.00	
99	7.05	
101	1.20	
103	2.70	
106	7.20	
107	1.20	
108	5.10	
110	2.45	
116	7.55	
124	9.75	
125	2.40	
127	1.65	
128	1.80	
130	2.55	
132	20.70	
133	5.70	
137	4.80	
138	19.00	
139	1.35	
140	11.65	
141	2.40	
142	4.35	
144	3.30	
148	7.65	
149	26.55	
151	.15	
152	1.05	
154	6.70	
158	1.35	
159	7.80	
160	3.75	
162	6.00	
165	.90	
170	5.65	
172	5.95	
175	4.95	
176	2.10	
180	2.35	
182	13.80	
183	6.60	
184	14.35	
186	3.15	
188	.90	
190	20.55	
192	2.25	
193	1.35	
194	2.55	
196	1.20	
200	14.35	
201	1.65	
202	5.50	
203	3.30	
205	.75	
207	9.30	
209	2.25	
211	7.35	
218	4.65	
220	.15	
221	2.25	
222	7.20	
225	16.80	
226	1.05	
227	.90	
228	.60	
230	6.45	
231	1.50	
232	1.05	
Skupaj—Total	$1,262.33	$59.00

BOLNIŠKA PODPORA IZPLAČANA MESECA JANUARJA, 1938

SICK BENEFIT PAID DURING THE MONTH OF JANUARY 1938

Dr. št.—Ime Lodge No.—Name	Vsota Amount
January 8, 1938	
1 Mary Nemanich, Benf.	$ 65.00
31 Joseph Mulc, Jr., Benf.	59.00
47 Albina Tekaucic, Benf.	12.00
129 George Muhvich, Benf.	28.00
129 George Muhvich, Benf.	65.00
130 Frank Grilc	12.00
150 Annie Tanko	20.00
158 Franciska Augustin, Benf.	17.00
162 Frank Sinkovic	6.00
200 Mike Matesha	24.00
200 Frances Skubic	27.00
200 Anton Tekavec	18.00
200 Matt Stukel	26.00
200 Amelia Ule	29.00
222 Frances Zelnik	33.00
January 10, 1938	
39 Katherine Stimach	15.00
January 20, 1938	
1 Steve Banovetz, Sr.	28.00
1 Josephine Osaben	28.00
1 Ferdinand Brunskole	7.00
2 Louise Seliga	27.00
2 Tony Dolentz	7.00
4 Christine Barus	55.00
12 Vincent Janezich	22.00
12 Joseph Fuchs	2.00
12 Joseph Jeke	4.00
12 Angela Jeke	16.00
12 William Kress	6.00
15 Nick Starasinic	23.00
25 Martin Skerjanc	34.00
25 Martin Skerjanc	65.00
25 Anton Sterlekar	18.00
25 Joseph Lesar	8.00
25 Andrew Kucler	17.00
25 Joe Bozicevich	15.00
40 Anton Simc	30.00
45 Martin Urajnar	28.00
45 Karl Brodnik	28.00
45 Frank Radez	5.00
45 Louis Medvescek	34.00
45 Jacob Lekse	15.00
45 Julia Medvescek	27.00
45 Anton Hren	8.50
45 Martin Mavsar	12.00
45 Joseph Kanovsek	15.00
49 Matt Pozek	45.00
57 Anna Supancic	8.00
57 John Radovich	14.00
61 Edna Spehar	33.00
68 Mijo Malezija	28.00
84 Tony Palovich	28.00
84 Tony Kotovich	37.00
84 Tony Kotovich	65.00
84 Louise Plasnik	28.00
92 George Grahovec	3.00
94 Anton Nagode	35.00
94 Louis Lah	24.00
94 John Mivsek	12.00
104 Anna Krapenc	5.00
112 Frances Oswald	20.00
132 Andrew Pezdir, Benf.	16.00
138 Frank Kuznik	14.00
138 George Kepcija	7.00
140 Louis Slavec	31.00
140 FrankTomsic	35.00
144 Mary Uhan	23.00
144 Mary Anzicek	25.00
148 Andy Framanchek	28.00
149 Frank Drenik	32.00
149 Henry Mikec	11.00
149 Frank Strle	15.00
150 Frances Hren	32.00
155 Louis Kozelj	15.00
155 Paul Kozel	27.00
155 Andrew Peternel	29.00
155 Jacob Kaska	11.00
173 Frances Lipold	11.00
175 Frank Kirn	15.00
175 Joseph Batista	23.00
180 Rose Sterk	15.00
183 John Dermota	6.00
185 Anton Rukse	34.00
203 Frank Sokol	24.00
203 Edward Jaksetich	19.00
203 Hedvika C. Savorn	20.00
207 John Chelosky	45.00
207 Frank Stopinsek	21.00
209 Joseph Zidar	24.00
218 Eva Kochmor	57.00
221 John Blasco	65.00
221 John Blasco	32.00
223 Blazo V. Sarap	23.00
228 Jennie Progar	13.00
228 Mary Oset	16.00
January 26, 1938	
12 Peoples- Pittsburgh Trust Co., Guardian of the Estate of Mary Urankar, Beneficiary	65.00
1 Josephine Osaben	35.00
1 Marjorie Dewhurst	20.00
1 Agnes Gorshe	20.00
9 Joseph Plautz	28.00
9 John Musich	28.00
9 Reza Anicich	28.00
9 John Klobuchar	26.00
9 Michael Kuzma	28.00
9 Katherine Lamuth	29.00
11 Helen Brady	22.00
11 Anton Cepuran	14.00
11 Rose Kelso	15.00
16 Frank Rovan	21.00
20 Angela Juhant	33.00
20 Mike Maloverh	27.00
21 Frank Ambroz	9.00
21 Ignac Vesel	41.00
21 Ignatz Mrse	6.00
21 Joe Perme	19.00
21 Jacob Jelnikar	28,00
22 Anton Jakse	15.00
22 Frank Cepuran	12.50
22 Dujo Naglic	14.50
26 Josephine Ostroska	28.00
26 Joseph Varoga	31.00
28 John Zebre	4.00
29 Katarina Kerin	34.00
31 John Bayuk	28.00
35 Matija Hribar	27.00
35 Pauline Philip	18.00
35 Michael Royko	27.00
35 Johana Maticic	17.00
36 Joseph Ule	1.00
36 Agnes Gall	16.00
36 Mike Raspet	17.00
36 Joseph Kausek	28.00

(Dalje na 8. str.)

"NOVA DOBA"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlana $1.50; za inozemstvo $2

OFFICIAL ORGAN
of the
SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members $.72 per year; nonmembers $1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:
NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. XIV. *104* NO. 11

BESEDA K INICIATIVI

V Novi Dobi z dne 9. marca je bil priobčen iniciativni predlog glavnega odbora, ki predvideva ustanovitev posebnega fonda, iz katerega bi se plačevali asesmenti za vse člane in članice J. S. K. Jednote, kateri prekoračijo starost 70 let. Ta načrt daje v obliki iniciativnega predloga glavni odbor članstvu na glasovanje po naročilu 15. redne konvencije.

O tem načrtu je razpravljala že zadnja konvencija, pa ga je odložila na splošno glasovanje iz dveh glavnih vzrokov. Prvič ni bilo na razpolago dovolj podatkov, na podlagi katerih bi se bili mogli določiti primerni prispevki v to svrho. Drugič pa večina delegatov ni imela od svojih društev nikakih navodil kako naj glasuje glede te zadeve. Jasno je bilo, da bi bilo v tako svrho treba zvišati redne asesmente vseh članov, in delegati niso hoteli vzeti na svoje rame odgovornosti za zvišanje asesmentov. Sklenili so, naj se glede tega da prilika glasovati vsem članom, in večina naj odloči.

So razlogi, ki govorijo za sprejem omenjenega iniciativnega predloga, so pa tudi razlogi, ki govorijo za odklonitev istega.

Največji razlog za sprejem omenjenega predloga je, da imamo med našim članstvom že lepo število nad 70 let starih članov, izmed katerih mnogi težko zmagujejo svoje asesmente. Pri tako visoki starosti je že malokateri član zaposlen. Nekateri imajo prihranke ali premoženje, ki jim donaša dohodke, drugi tega nimajo. Asesment pomeni za slednje velik izdatek. Med njimi so člani, ki so mnogo storili za Jednoto tekom njenih mladih let, in nekateri med njimi tudi pozneje. Taki člani vsekakor zaslužijo gotovo priznanje od strani organizacije.

Seveda, slišimo pa tudi ugovore proti zvišanju asesmenta zato, da bi se mogel plačevati asesment za nad 70 let stare člane iz jednotine blagajne. Eden ugovorov je, da člani, ki so stari 70 let, imajo že lepo smrtninsko rezervo, ako so premenili ali če hočejo premeniti svoje police v novi načrt. Po tem načrtu si lahko iz svoje lastne rezerve izposojujejo potrebne vsote za plačevanje asesmentov, ako nimajo za pokrivanje istih drugih virov na razpolago. Ta posojila, če ne bodo pred njih smrtjo poravnana, bodo seveda odbita od vsote smrtnine, toda v mnogih primerih bi to predstavljalo le manjši del smrtnine.

Drugi ugovor je, da imajo nad 70 let stari člani, kakor seveda vsi drugi, zapisane svoje smrtnine na svoje otroke ali pa na kake druge sorodnike, in da bi bila dolžnost dedičev plačevati asesmente za take stare člane, ki jih sami ne zmorejo. Dediči da so v mnogih primerih nečlani, toda dobili bodo smrtnine, za katere nečejo par let plačevati asesmentov. Nekaterim se zdi krivično, da bi morali člani plačevati za zasiguranje smrtnin, katere bodo dobili sorodniki, ki so morebiti sami člani Jednote ali pa niso.

Nadaljni ugovor je, da bi z zvišanjem asesmentov zaprli vrata mladim novim članom. Jednota mora računati na svojo rast in na ohranitev solventnosti le potom pridobivanja novih mladih članov. Mladina pa gre tam, kjer je ceneje. Mladina ne misli na 70-letno starost in nihče je ne more prisiliti, da bi mislila na to. Vsekakor pa hočemo to mladino pridobiti v naše vrste. Ko bo nekaj let v organizaciji in ko bo postala starejša, bo morda tudi začela računati s starostjo, toda sedaj ne misli nanjo.

V gornjem je navedenih nekaj argumentov za in proti sprejemu iniciativnega predloga, ki je sedaj na splošnem glasovanju. To niso argumenti uredništva, ampak argumenti raznih članov. Niti glavni odbor niti urednik ne priporočata sprejem iniciativnega predloga, pa tudi ne priporočata poraz istega. Vsak član naj preštudira razloge za in proti in potem naj glasuje po svojem lastnem prepričanju.

Ako bo iniciativni predlog sprejet, se bo od 1. januarja 1939 naprej plačevalo iz jednotine blagajne asesmente za nad 70 let stare člane; obenem pa bodo vsi člani odraslega oddelka plačevali po pet centov več rednega mesečnega asesmenta od 1. julija 1938 naprej. To ne bo začasna naklada, ampak direktno in stalno zvišanje rednega asesmenta za pet centov na mesec. Glavni odbor je na podlagi podatkov, ki so mu bili na razpolago, določil, da mora to zvišanje znašati najmanj pet centov mesečno, da bo možno kriti predvidevane izdatke, ne samo za tiste člane, ki so zdaj stari 70 let, ampak tudi za tiste, ki bodo v bližnji in oddaljeni bodočnosti dosegli isto starost.

Članstvo naj pomni, predno glasuje, da bo zvišan asesment za pet centom mesečno vsem članom in članicam odraslega oddelka, če bo predlog sprejet. V tem primeru se bo za nad 70 let stare člane zalagalo asesmente iz jednotine blagajne. Ako je članstvo voljno to žrtvovati za svoje stare člane, prav in dobro. Ako članstvo predlog z večino odkloni, bo seveda veljala volja članstva.

Glavni odbor nobenemu članu ne priporoča kako naj glasuje. Istotako kaj takega nobenemu članu ne priporoča urednik. Slednji je le smatral za svojo dolžnost, da članstvu vso zadevo nekoliko razjasni. Vsak pa naj rabi svojo lastno pamet in potem naj glasuje po svojem prepričanju. Glavni odbor je v tem oziru kot celota popolnoma nevtralen in istotako je nevtralen urednik. Članstvo naj odglasuje, kakor misli, da je prav. To je pošteno, pravično in demokratično. Kar bo članstvo z večino odglasovalo, to bo povelje in odlok za glavni odbor in za vse članstvo J. S. K. Jednote.

Iz glavnega urada JSKJ

VAŽNO ZA KANDIDATE ZA IZLET NA ELY

Vsem tistim članom in članicam, ki bodo tekom jubilejne kampanje kandidirali za izlet na jubilejno slavnost v Minnesoto, naznanjam, da jim bomo dali kredit tudi za liste člane in članice, ki bodo v odrasli oddelek pristopili iz mladinskega oddelka. Vsaki član mladinskega oddelka, ki prestopi v odrasli oddelek, ima pravico sam odločiti, kateremu kandidatu za izlet naj se njegov prestop v odrasli oddelek kreditira. Ta olajšava od strani glavnega odbora je velikega pomena za vse kandidate in bo brezdvomno marsikateremu izmed njih pripomogla doseči predpisano kvoto $20,000.00 zavarovalnine in prosto vožnjo na slavnost 40-letnice meseca julija v Minnesoto.

Ponovno se prosi vse člane in članice, ki bodo kandidirali za eno ali drugo odlikovanje, da svojo kandidaturo nemudoma sporočijo društvenemu tajniku ali tajnici in slednji naj imena in naslove kandidatov takoj pošljejo na glavni urad. Prosi se obenem vse tajnike in tajnice, da k vsaki prošnji za sprejem pritrdijo navodilo kateremu kandidatu naj se prošnja kreditira.

Navadno je bil pričetek vsake naše kampanje nekako počasen, toda v sedanji jubilejni kampanji se je aktivnost pokazala takoj ob otvoritvi, zato se smelo pričakuje, da bo tri-mesece trajajoča kampanja doprinesla zaželjene uspehe.

Z bratskim pozdravom,

ANTON ZBAŠNIK, glavni tajnik JSKJ.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Vojaki, namreč prosti vojaki, niso v nobeni državi posebno dobro plačani. Za časa svetovne vojne so bili najbolje plačani ameriški vojaki, ki so dobivali po $30.00 na mesec. V miru pa dobivajo po $15.00 mesečno in seveda vso oskrbo. Daleč zadaj so v tem oziru jugoslovenski vojaki brez sarž. Prejemajo le po 50 dinarjev na mesec, kar znese v ameriški veljavi nekaj manj kot en cent na dan. Kaj neki za ta denar junaški branitelji domovine kadijo in pijejo!

*

Prvi glasniki pomladi so že tu. V nedeljo 6. marca smo bili sejalci federacijske seje v Bartertonu, Ohio, postreženi s pomladnim motovilcem. Kosilo je vsebovalo obilico prvovrstnih namiznih dobrot, toda največ pozornosti je dobil motovilec, pač zato, ker je trobental prihod pomladi. Tri dni pozneje pa sem v parku opazil prve cvetoče zvončke, slišal prvega strnada (song sparrow) in videl prvega robina, ki se je sončil na trati. Robin je trdovratno molčal, strnad je drobil le kratke in bežeče pesmice in zvončki so se plašno stiskali k tlom, toda jaz sem vedel brez pratike, da so vsi sigurni znanilci pomladi. Pa so se mi oči skoro zameglile in iz srca je vzkipela zaupna molitev: Pridi, Vesna zlata, pridi!

*

Zdravniki predpisujejo za zdravljenje različnih peštilenc praške, kroglice, čudodelne tekočine po kapljicah in žličkah, gibanje na prostem, počivanje v postelji, operacije in inžekcije, dijeto itd. Dolga je vrsta načinov zdravljenja po metodah učenih dohtarjev. Še daljša pa je procesija načinov ljudskega zdravljenja, vse od kamilčnega čaja, do puščanja krvi in ciganskega zagovarjanja. Več jih je kot tistih arabskih pravljic, ki so se vlekle v tisoč in eno noč. Kljub temu se novi čudežni načini zdravljenja še vedno pojavljajo.

Zadnjič sem se bil v tej koleni nekoliko pritožil, da se ne morem iznebiti Miss Flu, ki da me zasleduje in zapeljuje že par mesecev. Pa mi je dobrosrčna rojakinja takoj poslala baje popolnoma zanesljiv recept za zdravljenje. Zagvišala se je, da je tudi ona imela flu in da se je iste stoprocentno iznebila s tem, da je vso noč preplesala, pa je meni toplo priporočala isto proceduro. Malo sem verjel, malo pa ne. Dotična dobrosrčna rojakinja je nekako v tistih "srednjih" letih kot sem jaz, in, če je mogla vso noč preplesati, njena flu ni bila posebno huda. Ali pa —kaj se ve! Nežni ženski spol vzdrži marsikaj, česar mi moški ne prenesemo.

Vsekakor je omenjeni recept prišel dvakrat prepozno. Prvič, ker se mi zdi prepozno, da bi se v mojih letih učil plesanja, drugič pa, ker se je flu medtem moje puščobe naveličala in me pustila srečnega slamnatega vdovca.

Kdor ima flu, lahko z omenjenim načinom zdravljenja poskusi, če ima korajžo, toda ne na mojo odgovornost. Jaz si roke umijem pri bistrem studenčku uradnega umivalnika. Sem si jih ravno grdo popackal s premenitvijo traka v uradnem typewriterju.

A. J. T.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

(Nadaljevanje s 1. strani)

DOBRA GARANCIJA

Pred tremi leti je bila ustanovljena federalna zavarovalnica za bančne vloge, ki se oficielno imenuje Federal Deposit Insurance Corporation. V to zavarovalnico plačujejo vse banke, ki hočejo biti zavarovane, prispevke, ki odgovarjajo eni dvanajstini enega procenta njihovih vlog. Federalna zavarovalnica garantira stoprocentno vse vloge do vsote pet tisoč dolarjev in nekaj nižje procente za vloge nad pet tisoč. V primeru, da zavarovana banka zapre vrata, izplača vloge federalna zavarovalnica. Velika večina bank ima danes garancijo federalne zavarovalnice, v katere rezervnem fondu je zdaj že nad sto milijonov dolarjev. Ljudstvo ima v federalno zavarovanje tako zaupanje, da se tekom nedavnih polomov na borzi ni niti malo balo za svoje vloge na bankah in ni brez potrebe jemalo dénarja iz istih.

PODRAŽITEV ŽGANJA

Dosedanji federalni davek na žgane pijače je znašal $2.00 na galono. Poslanska zbornica kongresa je pretekli teden odglasovala, da se ta davek zviša na $2.25. Nekateri kongresniki so se temu zvišanju davka protivili, češ, da bo isto olajšalo butlegerjem kompeticijo s prodajalci legalnega žganja.

MOONEY PRED ZBORNICO

Legislatura države Californije je pretekli teden poklicala na izpričevanje Thomasa J. Moeneya, ki je že od leta 1916 v zaporu. Obsojen je bil zaradi bombnega napada na neko parado v San Franciscu, ob kateri priliki je bilo 10 oseb ubitih in 40 ranjenih. Danes se splošno priznava, da je bil Mooney obsojen na podlagi krivega pričevanja, kot so nekatere bivše priče same izjavile, vendar ga governer neče pomilostiti. Legislatura sicer ne more nobenega jetnika oprostiti, toda s svojim korakom je najbrž hotela izvesti pritisk na governerja, da Mooneya osvobodi.

VOJNA V ŠPANIJI

Na aragonski fronti so rebeli potisnili lojaliste nazaj za povprečno pet milj. Teh bojev se je udeleževalo okrog 400,000 vojakov. V bojih severno od Madrida pa so lojalisti odbili vse napade rebelov in so jim celo iztrgali neko važno višino.

VOJNA NA KITAJSKEM

Japonci poročajo o novih uspehih v Šensi provinci, obenem pa priznavajo, da je odpor Kitajcev zelo trdovraten. Pri tem pa so se začele pojavljati govorice, da je Japonska pripravljena razpravljati o miru in da bo morda neka nevtralna velesila ponudila svoje posredovanje. Japonci so sicer zavzeli mnogo kitajskega ozemlja, toda to ozemlje kontrolirajo le tam, kjer imajo močne vojaške posadke. Pa še dotične točke pogosto napadajo neredne kitajske čete. Japonsko vojaštvo mora vsled tega biti raztreseno na velike razdalje in Kitajci se lahko še dalje umikajo, ne da bi se podali. Japoncem gre vojna, katero so upali končati v treh mesecih in se zdaj vleče že v deveti mesec, močno na živce. Izdatki so velikanski, kontrola obširnega sovražnega ozemlja težavna in doma na Japonskem je napetost vedno večja. Ako bodo mogli Kitajci še nekaj mesecev vzdržati, utegnejo Japonci kljub vsem dosedanjim zmagam vojno izgubiti.

BOMBA V SREDNJI EVROPI

Konci preteklega tedna je Hitler vrgel bombo, ki je vznemirila vso Evropo. Avstrijski kancelar Schuschnigg je bil za nedeljo 13. marca določil splošno glasovanje, da-li so Avstrijci še nadalje voljni ostati sami zase ali so za združitev z Nemčijo. Hitler je slutil, da bi rezultat glasovanja zanj ne bil povoljen, zato je zahteval, da se mora plebiscit odložiti, v vlado poklicati dve tretjini nacijskih ministrov, Schuschnigg pa da mora odstopiti. To se je zgodilo. Schuschnigg je izjavil, da se poda sili, predsednik Miklas je tudi odstopil in nova vlada je formalno pozvala nemško vojaštvo v deželo. Hitler je formalno proglasil združitev Avstrije z Nemčijo. Francija in Anglija sta formalno protestirali, Mussolini pa je Hitlerju čestital.

Kljub izredno napeti situaciji ni verjetno, da bi za enkrat prišle do evropske vojne, ker sedanja Avstrija je bila itak nemška dežela in je nekako logično spadala k Nemčiji. Poleg tega ni bilo napram aneksiji oboroženega odpora od strani Avstrijcev. Toda, če bi Hitlerjevo vojaštvo skušalo udreti preko mej Češkoslovaške, bo zagrmelo, kajti Čehi so odločeni braniti svoje meje do skrajnosti in Francija je za tak slučaj obvezana pomagati Češkoslovaški. Verjetno je, da bi v takem slučaju pomagali Češkoslovaški tudi Rusija in Anglija. V takem primeru bi bila splošna evropska vojna skoro neizogibna.

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki

ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR:

a). Izvrševalni odsek:

Predsednik: PAUL BARTEL, 225 N. Lewis Ave., Waukegan, Ill.
Prvi podpredsednik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.
Drugi podpredsednik: PAUL J. OBLOCK, Box 105, Unity, Pa.
Tretji podpredsednik: FRANK OKOREN, 4759 Pearl St., Denver, Colo.
Četrti podpredsednik: JOHN P. LUNKA, 1266 E. 173rd St., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBAŠNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

b). Nadzorni odsek:

Predsednik: JOHN KUMŠE, 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio.
1. nadzornik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio.
2. nadzornik: FRANK E. VRANICHAR, 1312 N. Center St., Joliet, Illinois.
3. nadzornik: MATT ANZELC, Box 12, Aurora, Minn.
4. nadzornik: ANDREW MILAVEC, Box 31, Meadow Lands, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: ANTON OKOLISH, 1078 Liberty Ave., Barberton, O.
1. porotnik: JOHN SCHUTTE, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
2. porotnik: FRANK MIKEC, Box 46, Strabane, Pa.
3. porotnica: ROSE SVETICH, Ely, Minn.
4. porotnik: VALENTIN OREHEK, 264 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Jednotino uradno glasilo.
NOVA DOBA, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Vse stvari, tikajoče se uradnih zadev, naj se pošiljajo na glavnega tajnika, denarne pošiljatve pa na glavnega blagajnika. Vse pritožbe in prizive naj se naslovi na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov, prošnje za zvišanje zavarovalnine in bolniška spričevala naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Dopisi, društvena naznanila, oglasi, naročnina nečlanov in izpremembe naslovov naj se pošiljajo na naslov: Nova Doba, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki je najboljša jugoslovanska zavarovalnica v Zedinjenih državah in plačuje najliberalnejše podpore svojim članom. Jednota je zastopana skoro v vsaki večji slovenski naselbini v Ameriki, in kdor hoče postati njen član, naj se zglasi pri tajniku lokalnega društva ali pa naj piše na glavni urad. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani belega plemena, neoziraje se na njih vero, politično pripadnost ali narodnost. Jednota sprejema tudi otroke v starosti od dneva rojstva do 16. leta in ostanejo lahko v mladinskem oddelku do 18. leta. Pristopnina za oba oddelka je prosta.

Premoženje znaša nad $2,000,000.00. Solventnost Jednote znaša 115.86%.

NAGRADE V GOTOVINI

ZA NOVOPRIDOBLJENE ČLANE ODRASLEGA IN MLADINSKEGA ODDELKA DAJE J.S.K.JEDNOTA NAGRADE V GOTOVINI.

Za novopridobljene člane odraslega oddelka so predlagatelji deležni sledečih nagrad:

za člana, ki se zavaruje za $ 250.00 smrtnine, $1.25 nagrade;
za člana, ki se zavaruje za $ 500.00 smrtnine, $2.00 nagrade;
za člana, ki se zavaruje za $1,000.00 smrtnine, $4.00 nagrade;
za člana, ki se zavaruje za $1,500.00 smrtnine, $5.00 nagrade;
za člana, ki se zavaruje za $2,000.00 smrtnine, $6.00 nagrade;
za člana, ki se zavaruje za $3,000.00 smrtnine, $8.00 nagrade.

Za novopridobljene člane mladinskega oddelka pa so predlagatelji deležni sledečih nagrad:

za člana starega načrta "JA" — $0.50;
za člana načrta "JB" — $2.00;
za člana novega načrta "JC", s $500.00 zavarovalnine — $2.00;
za člana novega načrta "JC" s $1,000.00 zavarovalnine — $3.00.

Vse te nagrade so izplačljive šele potem, ko so bili za nove člane plačani trije mesečni asesmenti.

DOMAČE VRTNARSTVO

(Nadaljevanje s 1. strani)

ali v začetku maja posadi na prosto, ali pa si take sadike doma vzgoji. Ako seje semena cvetlic na prosto, bodo vsled pozne in hladne pomladi šele pozno v poletju cvetele.

Kogar to delo veseli, si zamore doma vzgojiti sadike cvetlic in zelenjave, da jih že prilično odrasle posadi na prosto, ko postane vreme dovolj gorko. V ta namen si lahko na domačem vrtu naredi primitivno gorko gredo, ki naj predstavlja z zemljo napolnjen okvir nekake velike škatle, katera se na vrhu pokrije z okni ali s šipami. Pod temi šipami bodo vsled sončne gorkote in v zavetju pred hladom semena hitro vzkalila in mlade rastlinice bodo primeroma hitro rasle. Pomniti je treba, da se morajo te rastlinice dobro zalivati in treba jih je tudi zračiti. Posebno v sončnih dneh je treba okna dovolj privzdigniti.

Sadike cvetlic in zelenjave se morejo pa tudi vzgojiti v škatlah, ki jih postavimo na sončna okna v nepregorki sobi. Štiri palce visoka škatla v tako svrho zadostuje. V dno škatle je treba navrtati par lukenj in jih pokriti z vbočenimi črepinjami, da ima voda odtok. Nato se škatla napolni skoro do roba z dobro, presejano vrtno zemljo. Tja se poseje semena cvetlic in dobro zalije. Ko rastlinice omenjenijo, jim je v primerno gorkem vremenu treba dati dovolj zraka, da ne postanejo glistaste in šibke. Seveda morajo dobiti tudi kar največ sonca.

V takih škatlah je mogoče brez posebnega truda vzgojiti za presaditev na prosto sadike poletnih cvetlic, kot so: aster (aster), balzamine (balsam), ageratum, alyssum, kalendula (calendula), plavice (bachelor button), cosmos, gaillardia, turški naglji (marigold), vrtni tobak (nicotiana), petunije, zinnije in slične. Od zelenjave se take lahko vzgojijo sadike paradižnika (tomato) in nadzemeljske kolerabe.

Nekatere cvetlice pa presajanja ne prenesejo dobro, zato njihova semena sejemo kar na prosto, ali pa v male lončke, da jih potem s celimi gručami prsti presadimo na prosto. Med te rastline spadajo: mak, kapucinska kreša (nasturtium), slak (morning glory), sladki grah (sweet peas), resedica (mignonette) in dišeča prežilica (basilica).

Ta domača gojitev sadik za presaditev na prostov se lahko prične že v marcu.

VAŽNE INFORMACIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

varnostni zakon, bodo mezde, ki jih prejemajo, zapisane v njihovem računu. Saj končno skupna svota prejetih mezd določuje, kolikor bo znašala njihova mesečna pokojnina. — FLIS.

New Era ENGLISH SECTION OF Official Organ of the South Slavonic Catholic Union. Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

From The Home Office SSCU

IMPORTANT TO CANDIDATES FOR THE TRIP TO ELY

All members who are working for a trip to the jubilee celebration in Minnesota during the present jubilee campaign will be glad to learn that they may receive credit for juvenile members who transfer to the adult department. Each member of the juvenile department who transfers into the adult department reserves the right to designate which candidate for the trip shall receive credit for his transfer into the adult department. This ruling from the supreme board will make it easier for all candidates to reach their goal, and unquestionably will help many a candidate to secure the necessary quota of $20,000 worth of insurance and a free trip to the 40th anniversary celebration, to be held in Minnesota during the month of July.

Again a request is made to all members who will strive to reach one or the other goal to report their intentions immediately to their lodge secretaries, and the latter in turn forward the names and addresses of candidates at once to the home office. A request is also made of the secretaries to attach to each application for membership the necessary instructions as to who shall be credited with the application.

Usually the start of each of our campaigns was somewhat slow, but the present jubilee campaign has made an auspicious beginning. For this reason we can expect our three-month campaign to reach the desired success.

Fraternally,

ANTON ZBASNIK, Supreme Secretary, SSCU

Current Thought

Goal of Goals

On March 1st began the mammoth fortieth anniversary of our SSCU campaign for new members. The duration of the campaign will be but three months, winding up on May 31st.

Principally, this is a campaign for adult members. And the rewards for fruitful endeavors in the enrollment of new members are many. Honorable mention in the Nova Doba with a picture carried in the pages of our official organ; and to make the goal worthy of the members' efforts, our SSCU offers a free trip by rail to Ely, Minnesota, to any member who secures $20,000 worth of insurance in the adult department.

And in addition, the customary cash rewards also will be paid for each new member enrolled. These cash awards begin with $1.25 for each $250.00 death benefit certificate up to $8.00 for each certificate written up in the amount of $3,000.00. The only stipulation required by our Union is that the new member pay three months' assessments into the local lodge treasury before the written amount of insurance counts in the fortieth anniversary campaign.

At first, you and I may think the amount of new insurance required for a free trip to Ely as cumbersome. But the supreme board considered this factor also, and in order to facilitate the chances of reaching the goal, it incorporated a provision which permits members of the same lodge, and also members of the same community to credit new enrollments to any candidate striving to reach the goal of goals.

Perhaps you have a member or two working for you in your lodge. And under the present business recession, the total amount of new insurance credited to you as a candidate, fails to reach the required goal. You still have another door open, and that of inducing the aid of other members in the community who may belong to another local SSCU unit. This arrangement affords a golden opportunity to many who might fail in their objective, were their efforts limited to one lodge only.

Our Union will celebrate its fortieth anniversary on June 16, 17 and 18 with appropriate exercises at Ely, Minnesota, the seat of our Organization. In a resolution adopted by the supreme board at its January session, it will request the officials of the City of Ely to proclaim June 18th as SSCU Day. All the members, lodges of the City of Ely, the Minnesota Federation, and neighboring lodges will co-operate in the gigantic celebration of the fortieth anniversary.

All of which means but one thing: The goal in this membership drive is not merely a free trip by rail. It means participation in a celebration which will mark a milestone in the endeavors of our Organization. Never in the history of our SSCU has anything like the present membership drive ever been attempted. And never before has such an elaborate program of festivity been considered, much less made a reality.

So, boys and girls, get busy, and enroll new prospects. It will take but ten new members, each insured for $2,000 death benefit, or twenty new members, each insured for $1,000 death benefit to reach the goal of goals.

Now is the time to begin. Do not delay, for only three months is given you in which to reach a worthy goal.

SSCU News

Cleveland, O. — Bro. Joe Kobar, member of Pathfinders lodge of Gowanda, N. Y. is now a proud daddy of an eight-pound boy. We will be looking forward to better cigars.

Proving that nature is stranger than fiction, Bro. John Rutar, member of Collinwood Boosters, started to dance and it looks like his bachelor days will be over soon.

Betsy Ross lodge, No. 186, SSCU has been very fortunate in obtaining. Ludwig Laurich from the Collinwood Boosters. Ludwig is a very good ball players, and we sincerely hope that he will prove valuable this coming season.

Mr. and Mrs. T. "Ham" Laurich are expecting a blessed event in the near future. "Watch us grow," is the motto of this proud SSCU member. "Ham" is the president of Collinwood Boosters, No. 188, SSCU.

One of the most interesting bowling games took place Sunday, March 13, in Lorain, O. It was the match game between the Lorain Buckeyes "A" team and the Betsy Ross "A" five of Cleveland. The Buckeyes nosed out the Clevelanders by six pins hitting a total of 2816 pins against 2810 for the Betsy Ross. Stojic stole the honors for the day with a 604 score, while Moch was high for the losers with 592.

In the match game between the "B" teams, the Lorain group finished on top, although Betsy Ross took two games. Mitock was high with 592 for Lorain, and Frankie Yankovic topped the Clevelanders with 544.

In the game between the ladies' teams of both lodges, Betsy Ross girls won by a wide margin. We want to thank the young ladies for bringing home at least one victory.

LORAIN SDZ "A"

Strong	154	211	194
Mihal	216	194	146
Mramor	185	160	156
Tomsic	222	215	159
Stojic	219	182	203
Total	996	962	855

CLEVELAND SSCU "A"

Sluga	185	203	196
Jelercik	213	164	166
Krall	171	237	157
Kovitch	210	154	162
Moch	220	201	171
Total	999	959	852

LORAIN SDZ "B"

F. Jacopine	119	179	138
Mitock	202	201	189
Dusa	136	226	171
Amdrozic	188	163	160
J. Jacopine	165	170	151
Total	810	939	829

CLEVELAND SSCU "B"

P. Krall	155	168	146
F. Jankovic	168	174	202
Zagan	156	178	158
Purdan	166	139	174
Drobnic	176	138	180
Total	822	797	860

"Patsy" Krall

Misplaced

Joe: "I heard of a fellow that was arrested for having flat feet."

Sam: "Flat feet? You can't get arrested for that."

Joe: "Yeah? He had his feet in the wrong flat."

BRIEFS

Our Union's fortieth anniversary campaign for new members is now going into the third week. Have you talked to the prospective candidates for membership in our grand SSCU about joining NOW? If not, get busy immediately, for May 31st, the end of the campaign will be around in short order. Only ten more weeks to go and a free rail trip to Ely, Minn. and return awaits you. The goal: Secure enough new members in the adult department so the aggregate insurance will total $20,000.00; and $10,000.00 for members within the State of Minnesota.

Gloria Terbovec, daughter of Anton J. Terbovec, editor-manager of Nova Doba, was appointed editor-in-chief of the local grammar school paper, which is to come out soon. She was elected recently vice-president of the low eighth assembly, consisting of five classes with 40 students in each class. Gloria is a member of lodge No. 141 of San Francisco, Calif.

Minnesota Federation of SSCU lodges will meet on Sunday, March 27 in Eveleth, Minn.

President of the Ohio Federation of SSCU lodges, Bro. John Ujcic, recently suffered serious injuries while at work. All members and acquaintances familiar with his heartfelt interest in the work of our Union wish him a speedy recovery.

All roads will lead to Pittsburgh, Pa., on Sunday, April 3, for our SSCU members, for on that day the fourth national SSCU duckpin tournament will take place in Lawrence Recreation Alleys, 54th and Butler Sts. Out-of-town participants expecting to arrive in Pittsburgh on Saturday night previous are requested to get in touch with Lawrence P. Boberg, Tournament Chairman, 5421 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa. Entry fee for each of the three events is 75 cents a person. A record crowd of bowlers is anticipated. All entries must be in the hands of the tournament chairman not later than March 25.

Cleveland police officials report that the largest problem confronting them today in traffic accident prevention is saving the lives of elderly persons. Death and injury to children and younger adults has been reduced, but the toll of older persons was increased. The average age of eleven victims of fatal accidents last month was sixty-two years.

Water, as the most valuable substance in life and its use to sustain life and its curative properties, will be the feature topic to be discussed by Wm. E. Telzrow, Health News commentator, over Cleveland station WCLE on Friday, March 18, at 10:45 a. m. Mr. Telzrow is field secretary of the Anti-Tuberculosis League.

Unconscious of a holdup taking place, Jack Legan of Cleveland entered a restaurant on 7029 Central Ave., to deliver copies of the Cleveland Plain Dealer on his regular route. As he was ready to leave, one of the burglars fired and killed the young Slovene, Age 28.

Duckpin Tournament

Pittsburgh, Pa. — Already news is coming in and enthusiasm is running high. Several lodges who have not participated in the past have let it be known that they intend to compete this year. This is a grand spirit and shows that the tourneys are not just annual routine matters but wothwhile events in promoting fraternalism and good will among the members of our great SSCU, now celebrating its FORTIETH Anniversary, an age that would not be possible without this spirit of fraternalism and good will.

I hope a large number of members of the senior or Slovene-speaking lodges are reading these notices, and I like to believe they will take part as the tournament is not held for English-speaking members only. In some circles this mistaken notion seems to hold sway. I would like to have this clearly understood. A number of these lodges are handy to Pittsburgh and it would not be too expensive for them to show up and join in the bowling.

The proprietor of the Lawrence Recreation Alleys has assured me that the alleys were never in better shape. All other matters have been or are in the process of being taken care of.

Any out-of-town keglers who intend to come to Pittsburgh the day before the tourney will please get in touch with me as early as possible so that I may be able to make ready for their sleeping accommodations.

Again don't forget:

The event: The Fourth National Duckpin Tournament.

The place: Lawrence Recreation Alleys, Pittsburgh.

The date: Sunday, April 3, 1938.

The entry fee: 75c per person in each event.

The eligibles: All members in good standing 30 days before April 3.

Generous cash prizes.—Beautiful medals.

L. P. Boberg, Chairman

Col. Sunshine

Denver, Colo. — With those March winds howling around us we know that we are off to campaign for our fortieth anniversary of our Union, the SSCU. I am looking forward to a grand present to our Union by everybody getting as many new members as possible. Some will be rewarded by a free rail trip to Ely, Minnesota while others will go in for the honor of getting their names and pictures in the paper. All in all, I believe that either is worth trying for. Whichever you are after let's get going places and get those new members.

We will hold the regular meeting of our lodge, the Colo. Sunshine No. 201 SSCU at the usual place, Slovene hall on March 20, at 4:30 p. m. We would like to have all the members attend as we have some important business to transact. Also anyone having some new applications for new members, bring them along too.

The new application blanks can be obtained from me at any time. Till Sunday at 4:30 p. m. I"l say "let's get those new members."

Chas. H. Chitwood, Sec'y.

FORTIETH ANNIVERSAY MERRY-GO-ROUND

By Little Stan

Ely, Minn.—Lack of a basic thought with which to write an article regarding the fortieth anniversary celebration of our SSCU, has given Little Stan an idea from which anything might develop.

Nearing the end of the second week in March finds your correspondent in a sort of daze. A hectic week is nearing an end, and that probably is the reason for the somewhat bewildered attitude.

Primarily, it is the tournament spirit which had enveloped him. The time of the year when high school basketball quintets begin the elimination series of games which inevitably results in a new state champion.

Ely's high school five, considered a "dark horse" in the tourney was soundly trounced by a tall, rangy Gilbert, Minn., team which could not be denied. A prediction is they will make a strong bid for the state championship. Sitting in the press row in the spacious Recreational Arena in Virginia, Little Stan was carried away somewhat in the excitement, but it was not noticeable as newspapermen are required to carry that certain dignity, sometimes called, "Yumph." Besides "Doo-Daa" who was sitting right behind him may have quashed any exciting moments by a well-aimed swat behind the ear!

Following Ely's defeat by Gilbert, the excitement waned somewhat, and before he realized it himself, he was back at his desk in the shop, ready for another typographical splurge. (Funny how those million-dollar words come tonight!)

Before Little Stan gets serious on you, a little announcement must be conveyed. It comes from the fast-steppers, the C. and M. Rangers of Lodge No. 1, who have planned a brand new and different kind of entertainment for the membership at their next regular meeting at the Yugoslav National Home. The meeting was held on Wednesday this week, but a complete report of what transpired will be in this column next week. Planned for the occasion was a penny keno party, dressed up in quaint, entertaining motif. Committees disclosed some dandy plans—but they will be withheld from publication until the next issue.

More recently, the Hawkeyes of Lodge No. 200, and the Arrowheads of Lodge No. 1 conducted entertaining meetings which drew fine attendances—although no new records were set.

This inter-lodge spirit indicates the preliminary groundwork being prepared for July, when every lodge in the city cooperates to present the most impressive 40th anniversary celebration to citizens from all parts of the range, other visitors from the nation, and local citizens in general.

Highlight of the present activity takes us to Lodge No. 120. There Matt Kobe, a member of the Levar, Kobe, Rozman vocal trio which broadcasts over the Slovene Hour every other Sunday through the facilities of WMFG Hibbing, is finishing casting, and beginning direction of the Slovene play, entitled, "Micki je treba moža." It will be presented in Ely's new Community building after Easter, and dates have been booked in Chisholm and Eveleth.

At first Little Stan agreed to play the part of Janez, the hero who disguised himself as a doctor in order that he might be nearer his heart-throb Micka, who pretended she was ill. Janez enters the scene midway in the first act. He goes near the window, stealthily looks around to assure himself he is alone, and whispers: "Micka, Micka, al' si sama?"

She is frightened and quickly admonishes him: "Tiho, tiho! Skrij se, da te oča ne vidi!" They than get-together, and plot the disguise in order that they may carry on their sweet romance, unhindered.

But time is an important thing in this case, and for busy newsman Stan, it was impossible to take the part. But Duke Vranesich will play Janez, and Mary Skule, Micka. Satisfying himself in his longing to take a part in the play, Little Stan took the part of Jurij. He speaks only five lines.

But watch for further publicity on this comedy drama. Others who take a part in the play are Mr. and Mrs. Jack Varoga, Joe Zobitz, Matt Rom, Mrs. Mary Rebol, Mrs. Edward Mistick and others. Miss Rose Svetich is working hard on other details.

Spirit Keen

Meantime, United Lodges of SSCU here in Ely have conducted several interesting meetings at which preliminary commemoration plans are being discussed. A meeting of the Minnesota Federation will be held in Eveleth Sunday, March 20, at which plans will receive further attention.

It's bound to end up in a really impressive commemoration.

From week to week, lengthy columns of news in Nova Doba have called to your attention the wonderful awards being offered in the GREAT FORTIETH ANNIVERSARY MEMBERSHIP DRIVE WHICH IS TWO WEEKS UNDER WAY. It is a part of a gigantic program being prepared by our lodge organizations throughout the country to SHOW THE TREMENDOUS MOUNTAINOUS STRENGTH OF OUR SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION OF AMERICA. COOPERATION WILL PLAY A PROMINENT PART IN SENDING THE DEMONSTRATION OVER THE TOP. THE BEST WAY TO DO THAT IS TO GET OUT AND DO YOUR PART IN ENROLLING NEW MEMBERS, AND QUALIFYING THEREBY FOR THE FINE AWARDS OFFERED BY OUR UNION!

Plan for wonderful entertainment at Ely's commemoration celebration by enrolling 20 new members for a total aggregate amount of $20,000 in insurance. OR enroll five new members and have your picture and biographical sketch published in Nova Doba. Certainly Little Stan wants to see who you are, and what you look like. So does every other member in our vast organization! And if you like, Little Stan will write your bio-

(Continued on page 6.)

ELECTRONS, SPARKS "N" FLASHES

Springdale, Pa. — "But your honor, my silence for the past four consecutive weeks was unavoidable. Between the pressing business matters to be cared for and my son's welfare, I—"

"I'm sorry, but there is nothing more to be said. The court has weighed all evidence carefully and has given you every consideration. It has been proved conclusively that you willfully neglected Nova Doba Day until the last moment. Then, I'll grant you the fact that your business did interfere, but prior to this you had ample time to make your report. And as for your son's welfare, the court has proved that he was in the care of a competent nurse, your wife. Therefore, as judge of this court, it is my duty to inform you have been guilty as charged. Case dismissed."

What more is there to say. Let's get on with the Electrons' news.

40th Anniversary Contest

First and foremost in the thoughts of the Electrons is the 40th anniversary contest. From observation and snatches heard here and there, prospective members number into two figures. But whether or not they come through with their promises and sign on the dotted line, the next two or three months will tell. At present, working conditions are rather uncertain and so, the potential members are skeptical about the whole matter. But the year is still young and the Electrons are still hot after new members despite the business recession.

Tournaments

About this time every year the sport element of the SSCU gives heed and prepares for the coming duckpin and tenpin tournaments. Inasmuch as the tenpin tournament is out as far as the Electrons are concerned, their thoughts and determination are centered upon the duckpin tournament to be held at Lawrence Alleys in Pittsburgh. With the tournament day only a few weeks away, I am glad to say the Electrons will attend well prepared. The shaping up period, or perhaps one should say, the pre-tourney practice sesions were most successful with the boys really turning in some fine scores. To culminate their practice season, the boys will travel to Claridge where a match game between lodge 40 and our lodge 228 will be played. Then, maybe a few days before the tournament, the Electrons might travel to the battle grounds just to acquaint themselves with the pin boys. It might come in handy during the tournament.

Meet Johnny

A few weeks ago I had the pleasure of meeting a very fine fellow in the person of John Istanich. To meet Johnny is to regret in not meeting him sooner, for his presence in any crowd radiates friendship and comradeship that can mean only one thing — a jolly time devoid of any gloom whatsoever. This happy-go-lucky six-footer is an SSCUer from Claridge and rather easy on the eyes — a typical example of the SSCU personage.

Odd Sights Dept.

It is my belief that every paper should have an odd sights department. So for this one time the aforementioned department will be constructed here.

It was by mere chance that I happened to pass through the so called slums of North Side Pittsburgh. As we proceeded up the alleys, which might have been the boulevard to those residing there, I saw this sight: Paper, tincans and garbage strewn all over the alley. Going up the sidewalk walking as proud as a peacock was a lady leading a large clumsy looking dog. She was very poorly garbed, and the dog wore a ragged, grey and dirty sweater. He was lashed to a rusty chain and both gave the appearance of passing through a very lean year. Somehow this impressed me very much and started me to wonder. Could it be a society maiden whose spirits were undaunted, although being robbed of all by the past stock crash, flood, depression and the present business recession? I wonder.

A Thought

Maybe it was a sight such as this that inspired Lord Chesterfield when he said: "Physical ills are the taxes laid upon wretched life; some are taxed higher and some lower, but all pay something."

Stan Progar.

Hawkeyes

Ely, Minn. — Hawkeyes of lodge No. 200, SSCU will hold its regular monthly meeting on Friday, March 18. Entertainment will follow the meeting. Everyone is invited. A small charge will be made for each game played and valuable prizes will be awarded. All members are requested to please attend the meeting and invite your friends to spend an evening with us during Lent.

At the last meeting the following officers were elected for this year: Frank Jershe, Jr., president; Rose Golob, vice-president; Rose Mertel, secretary and Frances Vesel treasurer. The dance which followed last month's meeting turned out to be a huge success. Frank Kromar played some snappy music and the evening was enjoyed by all very much.

Rose Mertel, Rec. Sec'y

"As A Secretary Sees It"

Blanox, Pa. — The motorist who is sanely driving his auto for several hours on any Sunday afternoon but instantly "floors" the accelerator in an attempt to beat the engine at the crossing, in all respects is like the writer who will idle away the week, and in an eleventh hour effort, will attempt the difficult task of beating the deadline. On three occasions the writer successfully made the mailbag, just as they were about to put the lock in place. Last week the charm was broken but for the short period of four or five minutes. That FIVE MINUTE PERIOD WAS SUFFICIENT TO MAKE A COMPLETE FAILURE of the delivery attempt . . . Significant is the fact that the column was devoted to the Anniversary campaign now in progress . . .

Act—But Act Now!

Like characteristics to those of the above type may be evident in them that would follow the "I've still enough time" philosophy . . . The campaign is of short duration, but the energetic participants may be well rewarded for their efforts. Those who fail to make the grade may be the very ones who failed to release the brakes on commencing the journey. Act, but act now, that the deadline or the engine may not blast your hopes to be among the jubilant recipients who will share in the final rewards. The more the merrier and a grander jubilee celebration. Decide now to exert every spark of initiative in informing your relatives and friends of the possibility of becoming members of the SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, in order that the safest and best type of protection may be theirs . . .

Conditions and rules of campaign have been very well publicized. Writing of twenty thousand dollars worth of insurance entitles one to a free round-trip fare to Ely in the vacation month of July. Enrolling five adults or ten juveniles into the Union means that the member responsible for the new additions is entitled to have his or her photograph reproduced in the official organ along with a short biographical sketch, plus five free copies of the Nova Doba . . . The awards are more than worth the effort. Bear in mind that the regular cash awards, as outlined from time to time in our organ, are still valid. No one can afford to pass up this oportunity . .

Of utmost importance is the manner in which prospects are approached for membership. Caution should be employed, lest the approach is apt to oversell or undersell the product. Make no mistake about it, there is no need to oversell fraternal insurance, especially that of our Union; but some of the members who are not fully cognizant of the by-laws are apt to do just that. Your money can buy just so much insurance, the type and amount varying with whom you take it out; just as in any other type of purchase . . . Your friends will greatly appreciate your advice to "get on the band wagon" by applying for membership in the BEST FRATERNAL UNION IN AMERICA. The band wagon is getting a heavier load as it gains distance, and this campaign should add an extraordinary addition toward the goal of the Biggest Fraternal Order of its kind. May it be made possible in the next decade that the fiftieth anniversary be celebrated as such.

F. J. Progar

Can't see it

He: "My clutch is slipping."
She: "It's not noticeable, darling."

With the Pathfinders

Gowanda, N. Y. — I've finally awakened with the rest of Gowanda after a short period of hibernation. Yes, you've guessed it! The leather plant has re-opened on a limited schedule. Those of you who have visited Gowanda know that the town is not a big place, but although small it is nice. Good things come in little bunches. I don't want to appear boastful, but our little metropolis has been complimented as one of the cleanest, well kept towns in western New York. You have only to pass through in summer and you will realize at once what pride people take in their homes. Buildings are very well kept; lawns, gardens, numerous shrubs and trees attest to the ambitions of its citizens. Now, when you realize that more than half of Gowanda's working population is employed at the tannery, you can readily see the seriousness of the situation. In the last few years, many new homes have been built; a great number by our own Pathfinders. It is a large investment and many were erected on borrowed capital. Now Gowanda again has high hopes for the future.

How many of you read John's write-up last week? If not, get out your last week's edition of Nova Doba and read it, for it contained valuable information.

Despite a lengthy serious illness, Sis. Frances Zelnik is improved. Don't give up! We're all pulling with you Frances.

Bro. Joseph Pecnik is well on the road to recovery. He is well past the danger point and we're wishing him fast traveling with no detours.

Julia L. Bozich
No. 222, SSCU.

Lodge No. 159

Cornwall, Pa. — Members of lodge No. 159, SSCU are requested to attend a meeting which will be held Sunday, March 20, starting at 10 a. m. A new secretary will be elected as the incumbent is resigning because of ill health.

Agnes R. Meze (Acting Sec'y)

Visitation Committee

East Palestine, O. — In some sections of the country various units of the SSCU are fairly closely situated to each other. This fact makes it possible for these respective locals to maintain what is termed a visitation committee.

The function of such a committee is to be present at meetings of the neighboring lodges and by such action to absorb, possibly, some practical ideas and perchance to pass on a little advice. For instance, one lodge may be enjoying great success in the promotion of some fraternal affair while its neighbor has been a continued failure, so the duty of the visitation committee is to investigate the reason for the success of one and the failure of the other.

Such a committee can be of great value to a local unit. Men and women who can not only "speak up" in the presence of strangers but who make "good listeners" also, should be chosen to serve. This committee tends to strengthen the relationship between units and bind more securely the ties of fraternalism.

Joe Golicic
No. 41, SSCU

Lodge 116 Triumphs

White Valley, Pa. — On March 2, lodge No. 116 motored to Jeanete and defeated the Claridge lodge, No. 40 duckpin team. On Sunday, March 20, our group will tangle with lodge No. 205, also SSCU, at the Export alleys for a duckpin match game. We are inviting all members to attend this game and root for your lodge. Results of the White Valley and Claridge clash is as follows:

LODGE 116			
A. Primozic	126	121	74
W. Kosmach	123	106	121
F. Primozic	156	143	117
P. Korche	103	143	106
R. Fisher	144	94	116
Total	652	607	534
LODGE NO. 40			
Supancic	120	96	153
Turk	120	139	123
Bizik	123	77	114
Spula	103	115	128
Yerina	79	97	126
Total	545	524	644

Rudolph Fisher

Doctor (to pretty patient): "You certainly have acute appendicitis."

Pretty patient (coyly): "Now, Doctor. . ."

"How did you find your husband when you returned from your vacation?"

"Oh, I just happened to stumble over him while I was cleaning up the cellar."

LITTLE STAN'S ARTICLE

(Continued from page 5)

graphical sketch. All you have to do is send him the information!

Anniversary Edition

When the Supreme Board of our SSCU met in the home office at Ely last January, they started plans to have published a gigantic 40TH ANNIVERSARY EDITION OF NOVA DOBA! It will be released after the membership drive ends on May 31st. Public release will come on a date to be selected later.

This edition will be by far the greatest fraternal enterprise in history. It will incorporate everything imaginable. From the early days, way back in 1898 when a few men got together to organize the SSCU, right on through 1938—where we see our organization resting high on the pinnacles of success, and looking towards higher obstacles which will be surmounted in the future. More news on this later.

Biographies

Planned as a 40th anniversary feature are also biographies and a history of our organization. Many of the original charter members of our organization are living in this city, and nearby. Little Stan will conduct personal interviews with these men who have established the foundation of our SSCU, and will have them in forthcoming issues of Nova Doba.

Juvenile members of our organization are also expected to take a prominent part in these commemoration exercises.

Perhaps many wonder what happened to Little Stan's Ahs-Tin—Maxwell—or what have you. Well, it was like this: The other day when Stan stepped on the starter (you don't have to crank)the awfullest racket ensued. Little Stan looked under the hood, saw two cylinders having an argument; "you go first," said one; "no, you go first," said another. That would never do, and just as Little Stan was about to chastise the polite fellers, Mr. Bearing burnt out in a rage. Result: Little Stan either walks, or waves his thumb via downtown saying—"Nov Shmoz ka Pop?"—(Going my way?).

Stanley Pechaver
No. 2 SSCU

Cardinal Highlights

Struthers, O. — Hello! this is the Cardinals perking up. Well, there has been quite a discussion about a Novelty Dance, which is to be sponsored on April 23. There will be an all-girl orchestra and the admission fee is small. I hope to see many out-of-towners.

Bro. Anton Mikolic is now at home recuperating. Wish him a speedy recovery and hope that he will be doing a few polkas at the dance.

Spring will be here; robins chirping; grass getting green and ah! a young man's fancy for love. I wonder who cupid will strike among the redbirds. So far he has no prospects, but time alone will tell.

I see by the paper that another Cardinal wrote a few weeks back. Keep up the good work, Steve. Your article was very interesting.

Congratulations to Mr. and Mrs. Stanley Progar. May junior grow up to be a regular scribe to our wonderful SSCU as his dad. Congrats also to Mr. and Mrs. Joe Vlosich and son. We hope that means another member for us.

In closing, don't forget the Novelty Dance, April 23, Lowell Rd., at the Croatian Hall. We'll be looking for you, so don't disappoint us. Until the next time, I bid you all Au Revoir.

Jennie Glavic Cikulin
No. 227, SSCU

National S S C U Athletic Board

MINNESOTA

Joseph Kovach, 342 E. Sheridan, Ely, Minn., Lodge No. 1.
Stanley Pechaver, 648 E. Camp St., Ely, Minn., Lodge No. 2.
John Kovach, 342 E. Sheridan, Ely, Minn., Lodge No. 184.
Louis Zgonc, Gilbert, Minn., Lodge No. 192.
Matt Stukel, 346 East Camp St., Ely, Minn., Lodge No. 200.

PENNSYLVANIA

Rudolph Yerina, Claridge, Pa., lodge No. 40.
John Pezdire Jr., 715 Gordon St., Reading, Pa., Lodge No. 61.
Rudolph Fisher, R. D. No. 2, Export, Pa., lodge No. 116.
Frank Kuznik, Box 254, Export, Pa., Lodge No. 138.
William Antloger, 209 Fifty-seventh St., Pittsburgh, Pa., Lodge No. 196.
Louis Polaski Jr., 504 Giffin Ave., Canonsburg, Pa., Lodge No. 205.
William Korach, Box 504, Export, Pa., Lodge No. 218.
Paul Oblock, R. D. No. 1, Turtle Creek, Center, Pa., Lodge No. 221.
Stan Progar, 400 School St., Springdale, Pa., Lodge No. 228.

OHIO

Vida A. Kumse, 1735 East 33 St., Lorain O., Lodge No. 6.
Frank Drobnic, 6124 Glass Ave., Lodge No. 180.
Joseph Krall, 15613 Holmes Ave., Cleveland, O., Lodge No. 186.
Joe Struna, 1190 E. 61st St., Cleveland, O., Lodge No. 188.
Steve R. Babich, Box 781, Struthers, O., Lodge No. 229.

ILLINOIS

Lucille Kosick, 924 Oakland Ave., Joliet, Ill., Lodge No. 66.
Lucia Novak, 2350 W. 21st Place, Chicago, Ill., Lodge No. 70.
Victor Divjak, 1200 Belvediere, Waukegan, Ill., Lodge No. 94.
Louis Rode, 930 So. Victory St., Waukegan, Ill., Lodge No. 193.
John M. Zvezich, Jr., 2414 South Central Park Ave., Chicago, Ill., Lodge No. 211.

WISCONSIN

George Novoselac, 1960 E. 71st St., West Allis, Milwaukee, Wisc., Lodge No. 225.

Did You Know That...

By Anna Prosen, Lodge 173

. . . The Chattahoochee river in Georgia, forms parts of the boundary on the west and then joins the Flint river, afterwards becoming the Appalachicola river?

. . . Chickasha, Oklahoma, has the largest natural gas field in the world; largest cotton seed oil mills in the world, largest cotton market in Oklahoma and also a large broom center?

. . . Falls of Minnehaha, descending about 50 feet in the Minnehaha river, Minnesota, is a cascade which flows in a beautiful glen. Longfellow made the falls famous in Hiawatha, Minnehaha meaning "laughing waters"?

. . . There are three United States mints located at Philadelphia, Denver, and San Francisco? The U. S. mint established in 1791 was an independent department until 1873, when it was placed in the Treasury Department as "Bureau of the Mint" in control of a director of the Mint who is responsible to the Secretary of the Treasury?

. . . A monolith is a pillar or other large object from a single block of stone?

. . . Niles, an important manufacturing city in Ohio, is the birthplace of President McKinley and a handsome memorial has been erected here to his memory?

. . . Violet Oakley painted the mural decorations in the Governor's reception room at State Capital, Pennsylvania, and nine panels in the senate chamber. Also designed the panel in Cuyahoga County Court House, Cleveland?

James O'Neil, an Irish actor, played the part of Edward Dantes in "Monte Cristo" for 16 years and was later successful as D'Artagnan in Grundy's version of "The Three Musketeers"?

. . . Slate, a rather hard, fine-grained rock that splits into thin sheets or slabs, is useful for school slates and backboards for mantels and other furnishings?

. . . Harvard, the oldest of American universities, was founded in 1636 and endowed by John Harvard, a graduate of the University of Cambridge in England?

. . . Waltham, Massachusetts, is noted for its watches? Here a man can turn a small piece of steel into so many screws or small watch springs that it becomes worth thousands of dollars?

Nat'l SSCU Duckpin Tournament

For Championships of the SSCU

to be held

April 3, 1938, in Pittsburgh

LAWRENCE RECREATION ALLEYS, 54th and Butler Sts.

Our SSCU is offering the following cash prizes:

For Men 1st prize	For Men 2nd prize		For Women 1st prize	For Women 2nd prize
$30.00	$15.00	*Team Champs*	$20.00	$10.00
15.00	10.00	*Doubles*	10.00	8.00
7.50	5.00	*Singles*	5.00	4.00
10.00		*All Events*	7.50	

Entry fee is 75c a member for each event. Twenty-five cents of each entry fee shall go towards additional cash prizes.

Entries Close March 24, 1937

All entry blanks accompanied by entry fees should be forwarded to L. P. Boberg, 5421 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa. For entry blanks write to L. P. Boberg, tournament chairman.

Nat'l SSCU Bowling Tournament

For Championships of the SSCU

to be held

April 24, 1938, in Cleveland

ST. CLAIR-EDDY RECREATION, 12320 St. Clair Ave.

Our Union is offering the following cash prizes:

Men's Division 1st prize	Men's Division 2nd prize		Women's Division 1st prize	Women's Division 2nd prize
$30.00	$15.00	*Team Champs*	$20.00	$10.00
15.00	10.00	*Doubles*	10.00	8.00
7.50	5.00	*Singles*	5.00	4.00
10.00		*All Events*	7.50	

Entry fee is $1.00 a member for each eve[illegible] entry fee shall go towards additi[illegible]

Entries Close April 1[illegible]

Filled out entry blanks together with fees are to be forwarded to Louis M. Kolar, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O. For entry blanks write to Nova Doba, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

N. Rogelj:

Članice, ve imate besedo

ej, govorite!

vendar zakaj? Dovolj ima-
roka. Statistika umrljivo-
Ameriki govori, da izmed
ških ali poročenih umrje
več moških kakor žensk,
da mož preje umrje ka-
ženska. Preračunano je, da
69 mož, a le 31 žen. To je
števje, ki nam ga daje
Združenih držav. To po-
da je sorazmerje še malo
"two to one," da postane
žena vdova. To tudi
i, da je vedno več vdov,
pa vdovcev. In kar je naj-
značilno je to, da ni žena
vdova, ampak da mora ona
brez pomoči moža skrbeti
oje življenje in življenje
nih otrok ali družine.
žena po navadi ne misli
Ona se brani takih misli,
re in se zaveda, da je po-
njenih nekdanjih poroče-
prijateljic, ki so po letih
vdove. Naša žena je po-
zelo optimistična, pa
tolažeč sama sebe: "Kaj
treba zavarovalnine? Mož,
boš gotovo preživel več let.
boš živel še po moji smrti
časa, da boš preživel še
drugi ženi." Toda, ko umrje
potem utihnejo te besede
icah naše žene, potem se
zaveda, da so ji optimisti-
besede princes'e: žalost,
prozo in pesimizen.

j, govorite!

so tukaj, številke ne
Te številke pripoveduje-
usodo vaši bodočnosti.
e, da ste tudi ve žene
te isti usodi. Kaj potem?
pripravljene, da pre-
udarec, ko izgubite svo-
ljenega moža, hišnega
rja, njegove pridne ro-
ene dohodke. Ali so vam
ljeni prvi pripomočki,
lnina vašega moža, da
e prvi udarec nemile
o pomislite, potem go-

Jugoslovanska katoli-
nota obhaja letos 40-
vojega obstanka. Da je
meni in vam danes po-
v zgodovino naše orga-
da mi je mogoče pre-
vse smrtne slučaje in ne-
adnjih štiridesetih let,
ti in podati bi vam mo-
lne slučaje, kjer je sta-
organizacija ob strani
vdove s prvimi pri-
In srečne v nesreči so
vdove, katerih možje so
rovani. Pri tem pa po-
na vse one nesrečne že-
ni bilo ne pomoči in to-
so je umrl soprog brez
zavarovalnine.

ere, ki imate poročene
hčere, sedaj je čas, da
mnite na prihajajočo
al, na slučaje in prilike,
so podvržene po urad-
etju vladne statistike v
ih državah. Z dobrim
om danes lahko prepre-
ilnji ali daljni bodočno-
ot, tugo in skrb prizade-
umi veste, da je to vaša
kot mati rodnega sina
re. Ve, ki ste članice na-
dnote, ve ste poklicane baš
etnici, da spregovorite
Opomnite tudi vašega
o podana fakta, tudi on
zaveda nezaželjenih pri-
prihajajoči bodočnosti.

Ameriki je pregovor, ki
Ladies first! Da, to je
Naj še enkrat pono-
Članice, ve imate besedo!
; govorite!

KJE SE PIVO VARI

pivovarn ni v Wiscon-
kakor se splošno sodi, am-
Pennsylvaniji, ki jih ima
V Wisconsinu jih je samo
državi New York 64, v Il-
56, v Ohio 54, v Michi-
in v Californiji 37.

V. J. Valjavec:

Perpetuum mobile

Definicija: "Perpetuum Mobile" je latinski izraz; nastal je v davni davnini iz besed "perpetuum", oziroma "nepestanost" ali "večnost". Toraj — neprestano ali večno gibanje. Pa je ta izraz nekako relativnega pomena — in na podlagi te relativnosti, je nastala sledeča storja.

Tekom prvih par let po zadnji svetovni vojni, importirali so v našo republiko nekoliko povsem novih evropskih idej, katere so se potem pričele razvijati med našimi inorodci. Tako so med našim prebivalstvom nastale nove strančice povsem tujih idej — med temi tudi "boljševiška". Tedaj, v neposrednem povojnem času, naša širša javnost ni mnogo vedela o tej stranki in le tupatam je naše dnevno časopisje objavilo kako smešno sliko, na kateri se je predstavljalo "boljševike" kot bradate ljudi. In policija, ki skrbi za javni red, — oziroma večina policajev —, je videla v vsakem človeku, ki je bil "bradat", nevarnega inozemca, ki je bil kar napolnjen z novimi povojnimi idejami.

Tedaj sem imel prijatelja, ki je na podlagi zgoraj omenjenega dejstva, izumil "perpetuum mobile", ki pa je bil nekak vsakdanji izum, čegar podlaga so povsem običajne vsakodnevne dolžnosti človeškega življenja. Pa da se ta izborni izum ne pozabi (patentni urad je tozadevno prošnjo za patentiranje izuma, odklonil), moram napisati storjo o izumu našega "perpetuum mobile". Evo:

* *

V povojni dobi, oziroma tekom let 1921 - 1923, je bila moja dolžnost, oglasiti se dnevno, vsako jutro v pritličju glavnega policijskega urada v našem New Yorku. Točno ob šestih, vsako jutro, prihajal sem v pritličje policijskega poslopja, in tam sem v spremstvu uradnika Filipa Biglina, pregledal in izprašal aretovance minole noči glede njihovega političnega mišljenja — kajti živeli smo v takozvani radikalni dobi.

Naš klerk, Maks, pisal je storje vsakega poedinega aretovanca. Pri tem je bil povsem miren; kajti: gledati jih ni zamogel "od obličja do obličja"; — vsi so bili več ali manj krvavi. Tu so bili tudi časniški poročevalci, ki so vedno poudarjali, da ni nič novega. In potem je prišel Fil Biglin, ter pričel ogledovati razbitega žida, na katerem se je poznalo, da so ga tekom noči parkrat preklestili: poznalo se mu je na nosu, na očeh, na desni strani glave, na desni roki, na levi strani pleč in na hrbtu. Bil je to žalosten pogled, in nehote sem se v tem smislu izrazil.

"You're right," dejal je Fil, "to je salamensko delo". Pa mi je potem raztolmačil, da je to le delo mladih policajev, ki se "vežbajo po tem načinu. Oni so mladi, in ne znajo pravilno udrihati — in tako udarjajo prevečkrat. Samo eden udarec zadostuje, ako človek zna udariti in pravilno zadeti." Potem mi je povedal, da udrihati s koli, je prava umetnost; da samo en udarec (pravilni) zadostuje, da spravi aretovanca v nezavest, dasiravno to ni potrebno. Dejal je tudi, da se mora aretovanca pravilno udariti na njegove "ekstremitete" — po "vsem mozgu". In potem se je pričel smejati, nakar je pristavil, da naš sedaj eksperimentira s — "perpetuum mobile" ....

* *

Potem mi je povedal, da se že dva tedna bavi s to iznajdbo, oziroma izumom. Dejal je, da ni lepšega prizora na vsem svetu, kakor je močan udarec s policijskim kolom po podplatih človeka, ki mirno spi na klopi v kakem parku, in ki je istodobno "bradati boljševik." Pojasnil mi je tudi, da je to povsem popolen "perpetuum mobile", kajti tako udarjen človek potem "teče" in "dirja" kar "per omnia saecula saeculorum". Potem me je povabil na jutranji izprehod v "White Hall Park" na dolenji iztočni strani našega mesta.

Odšla sva počasi proti iztoku: po Canal Streetu, potem severno do tretje ulice in druge ceste, in dalje proti iztoku do ceste "A", katerea meji na White Hall Park. Bilo je vroče poletno jutro. In tam, na peti klopi pod košato sikamoro, spal je prvi bradati "boljševik". — Tovariš Filip, je pripravil svoj kol, in je šel kar dvakrat okrog klopi. Ko se je prepričal, da leže "boljševikove" noge pravilno na koncu klopi, vzel je svoj kol v obe roki (predno je to storil, je plunil v roke), potem je pokleknil, — in z vso močjo udaril "boljševika" po obeh podplatih — povsem pravilno in znanstveno-korektno. Pa je bil ta udarec povsem pravilen "perpetuum mobile" — — kajti — — — "boljševik" se je dvignil, kar tako "na trdo" — naravnost v zrak — njegova kolena in roke se niso niti malo vpognile — le dvignil se je v zrak — brez vsake pomoči — nekako po "svetniški". In pri vsem tem se ni niti prebudil... Le vstal je, kakor kaka palica — in potem je tekel in tekel, ne da bi se ozrl na desno ali levo. Tudi "nazaj" se ni ozrl, in kar venomer je tekel preko vsega parka — gledal sem za njim, — Fil je gledal za njim, — toda "boljševik" je kar naprej tekel. Potem sva Fil in jaz tekla za njim, pa je izginil na severni meji parka, — vedno tekoč, ne oziraje se na desno in levo, temveč: tekel je kar naprej, proti 17ti ulici in drugi cesti... In ta "boljševik" menda še dandanašnji "teče", — in ko se je probudil, se je nedvomno čudil, čemu teče, — pa se ni mogel ustaviti — kajti njegov mozeg — — — —

In Fil Biglin mi je dejal, da je to "perpetuum mobile" ....

Vežbanje vajencev

V smislu zakona, ki ga je kongres nedavno sprejel, je bila organizirana nova vladna agencija, "Federal Committee on Apprentice Training" (Federalni odbor za izvežbanje vajencev). Ta edinica, ki spada pod Department of Labor, bo skušala promovirati "boljše vsenarodno razumevanje vajenskega vprašanja in razvijati ter priporočati minimalne metode za izvežbanje vajencev v raznih obrtih." Eden izmed pogojev, ki ga ta federalni odbor hoče uvesti, je pismen dogovor, ki naj bo podpisan od vajenca, njegovih staršev in delodajalca.

Izvežbanje izurjenih vajencev je začelo postajati važno z razvojem industrij za masno produkcijo. V prejšnjih časih se je to izvežbanje vršilo pod vodstvom malih obrtnikov, ki so imeli svojo lastno delavnico. Ko je minula doba malih produkcijskih edinic, je priložnost za specijaliziranje v tej ali oni stroki postala tem manjša. Vzlic splošnemu naziranju so skoraj vse industrije še vedno v potrebi dobro izurjenih delavcev, dočim je zaloga istih stalno manjša.

V zadnjih letih so javne šole uvedle tečaje za izvežbanje v raznih mehaničnih strokah. V večjih mestih so bili aranžirani posebni tečaji v sodelovanju z odbori, ki zastopajo delodajalce in delavske organizacije. V mestu New York, na primer, mestna šolska oblast sodeluje z vajenskim odborom takozvanega kongresa stavbenih strok, tiskarskimi industrijami in krojaško obrtjo. Posebne vajenske diplome se podeljujejo učencem, ki so dovršili triletni tečaj, kateri tečaj obstoja iz 144 ur na leto, polovico katerih je vajenec delal v delavnici in drugo polovico se je vadil v šolskem tečaju za dotično stroko. Učni predmeti vsebujejo zrakoplovno konstrukcijo, praktično mehaniko, komercijalno risanje, mehaniko za Diesel stroje, električno instaliranje, šivanje na stroje, blokiranje klobukov, draguljsko obrt, vežbanje za strojne delavnice, instaliranje cevi, upravljanje brezžičnih aparatov in mnogo drugih obrti. Enake brezplačne obrtne šole se nahajajo v mestih Chicago, Boston, Philadelphia in drugih mestih.

Leta 1937 je National Industrial Conference Board izdal knjižico "Vežbanje v industriji" in ista je pokazala dejstvo, da je nekoliko večjih ameriških industrij poskrbelo za izvežbanje vajencev, tako odraslih kakor mladih začetnikov. Izveden je bil pregled 473 podjetij, zaposlujočih več kot 626,000 ljudi. Osemdeset odstotkov izmed teh podjetij je uvedlo določen način za izvežbanje svojih delavcev. Večinoma se vežbanje vrši na delu; mladenič je postavljen poleg izkušenega strokovnjaka kot vajenec ali pomočnik in polagoma postaja sam izurjen v dotični stroki. Doba vežbanja traja od enega tedna do pet let. Več kot tri petine podjetij so bile v stanu dovršiti najpotrebnejše izvežbanje v dobi šestih mesecev in še manj. Vajenci dobivajo po navadi polovico redne mezde. Največ vajencev so našli v strojni in orodarski industriji in v izdelovanju električnih in kovinskih produktov.

National Industrial Conference Board je tako-le komentiral svojo študijo: "Dejstva nikakor ne potrjujejo večkrat izraženega mnenja, da intenzivna in napredujoča mehanizacija zmanjšuje potrebo visoko izurjenih delavcev. Dočim je res da manj obsežno mehanično vežbanje kot poprej utegne biti zadostno za pripravljanje v mnogih zaposlitvah, vendarle je potrebna visoka stopnja specijalizirane izurjenosti, da se zagotovi najboljši uspeh pri kompliciranih strojih, in taka izurjenost se more zadobiti le na podlagi temeljitega spoznanja strojev."—FLIS.

D. Ravljen:

Vojna v slivah

Je pa že bil spet enkrat nataknjen ta naš Lončarjev Pepe, ki se je pretolkel skozi vojno od prvih prask do poslednjih porazov. Bili smo v pomenkih na sam mirovni dan, spominjali smo se tega in onega pripetljaja iz krvave dobe, pa se je Lončarjev nasršil:

"Neumnost vse skupaj, le ne vem, kaj imajo ljudje zoper vojno. Ali ni bilo tudi veselo?"

Nihče izmed nas ni ugovarjal. Zakaj le, kadar ga useka njegova muha! Vedeli smo: zdajle bo Pepe povedal eno izmed svojih neštetih prigod z ruske ali italijanske fronte. Nismo ga podrezali, ne. Prav naš molk ga je bodril, da je začel:

— Koliko mi je pa bilo — dvajset let, ne več! Dobro pomnim: petindvajsetega avgusta 1914. Tostran Przemyslanov. Kot enoletni prostovoljec, korporal. sem bil dodeljen celjskemu 87. pešpolku. Mesec dni vojne. mesec dni na umiku pred Rusi. Polk je ležal globoko v gozdu, pa me pošlje stotnik tisto jutro na patruljo. "Na, enajst mož, mladenič, pa se splazi na tistole vrhovje in poglej, če so nam Rusi že za petami!" ... Pojdimo v božjem imenu! Enajst mož odberem samih spodnještajerskih korenjakov Slovencev, kako pa. To so še bili rodovi! ... Gališka zemlja se je pred gozdom nalahno vzpenjala pa spet padala. Na vrhu gričevja je bila osamljena kmetija, zapuščena, razpadajoča. Krono grička je pa obraščal gost, velik slivnik. Same krasne slive. Zorelo je, dišalo, mamilo z drevja. Sočni sadež so pridno obletavale neštete ose.

Preden smo se kaj pošteno razgledali — še na pamet nam ni padlo, da utegnejo biti Rusi tam doli v gozdu — so mi fantje že pobegnili v slive. Na mojo dušo, da povem: kakor opice so planili vsak v svoje drevo. Naposled še jaz prislonim puško ob precej zajetno deblo, že bolj tam sredi slivnika, in se povzpnem v veje. Sem rekel: pa dajmo malo cesarja in generala goljufati! Fantje v smeh. Kresali smo dovtipe. Prijazni sadovnjak nam je sredi vojne naenkrat vrnil idilo domače, slovenske vasi. Pa smo obirali in zobali in se smejali — še malo je manjkalo, pa bi zapeli kakšno smešno prleško ali savinjsko. Znali smo jih zadosti.

Naenkrat — dolg zategel žvižg.

Kakor kanja. Pa prav v bližini.

"Kdo je zažvižgal?"

Nobenega odgovora.

"Kdo je zažvižgal, vprašam! Strela, nikar ne uganjajte neumnosti!"

"Jaz ne!" — "Jaz ne!" — "Jaz tudi ne!" — so padali odgovori z bližnjih dreves.

No, pa smo mirno dalje obirali slive. Aramov Francek, razen mene najmlajši v patrulji in pri četi, je ravno pripovedoval, kako se je nekoč na božji poti nažokal tujih sliv in se potem napil vode, pa kako ga je dajalo, kakor da bi mu čreva žlemali . . . Naenkrat spet dolg, zategel žvižg.

"Na mojo dušo," sem kriknil, bil sem zares hud. "Kdo pa žvižga? Kdo je tisti norec, vprašam!"

Pa smo se spet prickali in se zibali v krošnjah. Ta ne, pa oni ne, nihče do poslednjega ne. Ko sem tako razgrinjal veje, sem pogledal še dalje po sadovnjaku — in glej, tudi na sosednji slivi, sredi sadovnjaka, so se razgrnile goste veje v zeleni krošnji, nekaj zrelih sliv je tisti mah kapnilo na tla in prikazal se mi je nasmehljan obraz ruskega podčastnika. Smejale so se tiste njegove majhne oči, smejal se je ves obraz. In prvo, kar je povečalo to naše nepričakovano svidenje, so bile Rusove besede:

"Ne boj se!"

Ta je bila pa zares lepa! Avstrijska patrulja v slivah, ruska patrulja v slivah, oba voditelja sovražnih si patrulj vis-a-vis na drevesu, a vse puške prislonjene spodaj ob deblih.

"Fantje!" sem pozval svoje. "Z Rusi smo skupaj."

"Tak, tak. Rusi!" je neznansko zadovoljno pritrdil oni moj nasmehljani sosed na prvi slivi. Prvikrat v svojem življenju je menda zagledal Avstrijca prav od blizu, pa ni in ni mogel prav pojmiti, kako je mogoče, da razume naš jezik.

Prvo, kar se je zdaj zgodilo, je bilo tole: kakor na eno samo suho povelje smo poskakali z dreves. Nihče izmed nas ni popadel za puške. Ogledovali smo se in se šteli. Kakor stari znanci smo se približali drug drugemu, — ruska patrulja je bila v večini! Nas je bilo dvanajst, onih pa petnajst. Njihov starši, s katerim sva se bila spoznala v krošnjah, je takoj pristopil k meni, bil je Goljat nasproti Davidu, pa tudi ostali pripadniki ruske patrulje so bili pravcati orjaki nasproti našim štajerskim mojcem. In zdaj se je pričelo parlamentiranje: kdo se bo komu dal ujeti! Govorili smo in govorili, klatili z rokami, zavijali vsak po svoje, dokler si nismo toliko razjasnili pojmov, da so oni večji del Sibirjaki, ki nočejo nikomur nič hudega in da smo mi nekakšni Slovenci, Slavjani — Germani njet! — in so nas gledali kakor sedmo čudo.

"Vot!" — je načel starši, vodja patrole, in smo ga vsi prav dobro razumeli. — "Kako ravnajo v Avstriji z ujetniki? Ali je res, da jih koljejo in človeško meso jedo?"

"No, tisto že ne bo res," smo odgovarjali v en glas, "jedo jih že ne, čeprav so nekatere prasice med nami."

Toda določneje pa res nismo mogli povedati, kaj in kako ravnajo v avstrijskih taboriščih z ujetniki. Saj se je vendar šele pričelo. Videli smo, da so Sibirjaki sicer voljni oditi z nami v ujetništvo, toda skrbelo jih je, skrbelo. A mi smo se spogledovali in se sporazumeli, da ne bi bilo napak, če rajši gremo mi pogledat v daljno Sibirijo.

"Kako pa v Rusiji ravnajo z umetniki?"

No. tudi oni nam niso mogli povedati nič določnega. Odkar se je končalo pri Port Arturju, so rekli, ni imela Rusija več vojne, pa je težko povedati, kako zdaj ravnajo z ujetniki. Prijazno jih gotovo ne gledajo, ko se pa po vsej Rusiji čujejo strašne reči, kakšne zverine so Germani in Avstrijci.

"Kako torej?" sem silil k odločitvi.

Starši pa je bil neodločen. Pravi dobrodušen Sibirjak. Pomišljal je sem in tja in naposled rekel:

"Nas je več, spodobilo bi se, da greste vi z nami."

"Saj bi," sem odsekal. "Ko pa ne veste nič pametnega povedati, kako je pri vas!"

Gledali smo se in se smejali. Naenkrat pa sva s staršim prešla v razgovor, zakaj smo se znašli tu gori v slivniku. Poizvedovalna patrola pač, kakor mi. Kazal mi je z desnico tja doli na drugo stran, kjer se je v nedogledni globeli razprostiral košat, prostran gozd listovcev.

"Tam notri v gozdu počiva naša brigada. Dva polka. Brez skrbi smo, tam smo dobro skriti. Samo pri robu gozda so postavljene straže, morda kdo zdajle izza debla gleda semkaj. Umaknimo se v slivnik! In kaj ste hoteli vi poizvedeti?"

"Kaj? Kje ste in koliko vas je. Mi se umikamo pred vami, čeprav smo v premoči. Vsa naša divizija je na tej strani, takisto v gozdovju. Šestinpetdeseta divizija. Naša brigada je osemindvajseta naš polk sedeminosemdeseti."

Starši si je hitel nekaj beležiti, a kolikor sem razbral po številkah, je beležil vse napak. Ko je zataknil notes v žep sive frontne jopice, je rekel:

"Kaj zdaj? Odloči!"

In sem odločil:

"Vi greste svojo pot nazaj k brigadi, mi gremo na to stran. k diviziji. Puške z jermeni na laket, cevi k tlom. Tako, razumeli?"

"Harašo!"

Pritrdila je vsa ruska patrulja, pritrdili so tudi moji fantje.

Stopili smo vsak do svoje puške in ko so zabingljale na jermenih, smo si z Rusi segli v roke:

"Zdravstvujte!"

"Zdravstvujte!"

Potem smo šli vsak svojo pot.

Ne en strel ni padel na nas, saj ni mogel, kajti med našim gozdom in med onim na ruski strani je bila vzboklina, dolg greben, ki je zastiral razgled z obeh strani. Samo tam gori pri osamljeni domačiji, kjer smo bili v slivah, se je videlo razločno na obe strani. Kdor osvoji ono postojanko, bo gospodar pokrajine.

Javil sem tako svojemu stotniku. Povedal sem, da bodo Rusi bržčas še do večera zasedli gričevje in da je najbolje, če vsa divizija krene dalje po poti, ki jo je že od prvih dni vojne nastopala zmagoslavna avstrijska vojska: dalje nazaj v gališko deželo! . . .

Ne stotnik ne štab se nista mogla načuditi mojim zanesljivim podatkom. Umaknili smo se in kmalu potem mi je stotnik pripel veliko srebrno medaljo za hrabro zadržanje pred sovražnikom . . .

(Po "Jutru.")

PROSTOVOLJNI DAVKI V LOTERIJAH

(Nadaljevanje s 1. strani)

bi se 60% dohodkov izplačalo v obliki dobitkov, 40% pa naj bi obdržala federalna blagajna. Kongresnik Kenney je prepričan, da bi to zvezni blagajni prineslo do tisoč milijonov dolarjev dohodkov letno, kar bi moglo odstraniti nekatere sedanje davke in preprečiti nove. Izdatki so z vsakim letom večji in kongresniki si ne upajo vsako leto nakladati novih davkov. Ta indirektni davek, ki bi ga predstavljali dohodki loterije, bi nikogar ne "bolel", ker ga nihče ne bi bil prislijen plačevati. Vsak cent, plačan v to svrho, bi bil žrtvovan popolnoma prostovoljno. Kdor ne bi maral staviti, ne bi bil nikdar oškodovan niti za cent. Poleg tega bi v deželi ostali nešteti milijoni dolarjev, ki gredo zdaj v inozemstvo za prave ali ponarejene loterijske listke.

Da-li bo kongres predlog Mr. Kenneya upošteval, kajpak nihče ne ve. Gotovo pa je, da če predlog zdaj ne prodre, bo v eni ali drugi obliki prišel pozneje na vrsto. Federalna blagajna potrebuje vedno več dohodkov, direktne davke vsak sovraži in tisoč milijonov prostovoljno prispevanih dohodkov na leto niso mačje solze niti za Zedinjene države.

Legalna loterija za to deželo končno ne bi bila niti malo neameriška. Prve angleške naselbine v Virginiji so se v začetnih letih vzdržale s pomočjo dohodkov tozadevnih angleških loterij. Leta 1776 je ameriški kontinentalni kongres razpisal loterijo, s katere dohodki je opremil armado. Sam George Washington je kupil prvi listek te loterije, ki je prinesla pol milijona dolarjev. Varčni Benjamin Franklin je v svojem listu "Pennsylvania Gazette" priporočal neko loterijo v svrho nekih javnih naprav v Philadelphiji. Thomasu Jeffersonu je legislatura države Virginije dovolila zasebno loterijo, ki se pa ni izvedla, ker je mož prej umrl. Dvorana, v kateri je bila proglašena ameriška neodvisnost, je bila nekaj let prej zgrajena z dohodki neke loterije. Za zgradbo sedanjega glavnega mesta republike, Washingtona, je leta 1793 loterija pomagala z vsoto $350,-000. Univerza Columbia je bila zgrajena z dohodki od loterije. Druge univerze, kot Harvard, Yale, Brown, Dartmouth, William and Mary, Hamilton, Union in druge so dobile znatno finančno pomoč iz dohodkov loterij.

Razne države naše Unije so v preteklem stoletju vodile loterije za nabavo denarja v razne svrhe. Zadnja državna loterija je eksistirala v državi Louisiani še v letu 1890; kmalu potem pa jo je kongres odpravil.

Loterija, če bo legalizirana, torej ne bo nič novega v Zedinjenih državah. Za mnoge bo pomenila sport, za mnoge upanje, za nekatere večje ali manjše dobitke, za federalno blagajno pa velike dohodke, zbrane potom prostovoljnih davkov, katerih ne bo nihče siljen plačevati. Ampak za enkrat je vse to še v zraku.

TAKIH JE MALO

V Zedinjenih državah ne bi bilo toliko avtomobilskih nesreč, če bi vsi lastniki avtomobilov posnemali Gusa Gaineya, ki je nedavno vsled starosti umrl v mestu Dun, North Carolina. Mož je leta 1917 kupil nov avtomobil, toda prevozil je z njim manj kot 100 milj, toliko da je porabil prvih pet galon gasolina, nakar ga je zaprl v garažo in pustil v miru počivati. Po njegovih mislih je bila vožnja z avtomobilom predraga in prenevarna. Dediči imajo zdaj na rokah novstar avtomobil.

RADIVOJ REHAR:

SEMISIRIS

ROMAN

"Ne prepiraj se ž njo!" je dejala mirno Nefteta. "Ne izplača se."

"Seveda," se je razburila Tatana, "mar misliš, da ne vem, kako ti rije po srcu ljubosumnost? Odkar je prišla ona, si vsa spremenjena. Res je, divjaški sad ne more biti trajno tečna hrana, toda prvi grižljaji so sladki. Razvnamejo kri, da pozabi na prešle sladkosti. In ko se utrudi, kdo ve, po čem zahrepeni? Morda po nečem čisto novem, ne več po starem."

"Nesramna si!" je dejala Sika. "Ne govorim več s teboj. Pojdi, Nefteta, okopajve se!"

"Voda pomiri," je zlobno dejala Tatana.

"Molči!" je zakričala Sika, prijela Nefteto za roko in jo potegnila za seboj proti ribniku.

"Konec bo Neftetine prevzetnosti," je dejala Tatana tovarišicam. "Joj, kako sem srečna, srečna! Prezirala nas je: gledala je na nas kakor na manj vredna bitja, ker je bila prva favoritka. Sedaj jo izpodrine divjakinja. Ha-ha-ha..."

Zasmejale so se vse.

"Zakaj je sploh prišla?" je vprašala Iftirama, najmlajša med plesavkami.

"Ker jo je veliki zahteval kot plen od premaganega kralja. Dogovorjeno je bilo tako: ko bo dovršila hči Ilamagadova šestnajsto leto, jo mora poslati velikemu faraonu, da mu dokaže s krvjo lastne krvi svojo pokornost."

"Je lepa?"

"Pravijo. Sama je nisem videla. Govorila sem s Sorbalisom, ki je bil pri sprejemu."

"In kakšen je princ, njen brat?"

"Mlad in vitek. Gotovo je še neizkušen in ne pozna življenja v Semisirisu. Izplačalo bi se..."

"Kaj?"

"Spoznati ga."

Spoznati?"

"In ujeti."

"Ti!"

"Kaj mi mar! Mlada sem in vroča je moja kri. Naj čakam, da se ohladi in povodeni? Hrepenim po ljubezni, po skriti, prepovedani ljubezni."

"Pazi!"

"Ničesar se ne bojim. Nefteta bo zahrepenela po maščevanju, napovedala bo boj divjakinji, ta boj nas bo razbremenil. Nihče se ne bo brigal za nas. Doživele bomo lepe čase."

"Misliš?"

"Vem. Saj slutim vse tako razločno, kakor da bi že bilo. Premlada si in premalo časa na dvoru. Tudi takrat, ko je prišla Nefteta, smo imele lepe dneve. Sedaj jih bo še več. Stari, skopljeni vratarji so podkupljivi, za darove bi zatisnili štiri oči, če bi jih imeli, ne samo dvoje. In naposled, mar ni tako lepo tu v zelenju, kjer skrije široko listje dva, ki se najdeta!"

"Jaz bi se bala."

"Sedaj. Pozneje se ne boš. Da, nekoč je bilo drugače. Straže evnuhov niso pustile ljubimk izpred oči. Dandanes se svobodno sprehajamo, kopamo, zabavamo, hodimo na dvorne prireditve. Semisiris se spreminja. In kako je tam zunaj! Tujci, ki prihajajo z vsega sveta, so razrahljali zakone. Bogastvo se steka v Semisiris; kakor voda iz reke v morje teče zlato v srce sveta. Najvišje žene in mladenke imajo ljubimce in ljubimke niso zveste svojim gospodom. Med nižjimi in sužnjami je še več prostosti. Število mladenk, ki so za dobro plačilo, za razkošje in bogastvo vsekomur na uslugo, narašča vedno bolj. Hamitski trgovci so ustvarili hiše ljubezni za moške in ženske. Lepo je tam zunaj, za obzidjem dvora. Ko me odslove, pojdem sama ven, da se potopim v valove svobode. To bo življenje, še lepše kakor na dvoru, kjer se moramo skrivati in je vsak trenotek nad nami meč svečenika-darovalca."

"Mlada sem in ne poznam teh reči," je dejala Iftirama. "Zrasla sem pod potjo sonca v svetišču sončnega božanstva. Učili so me samo plesanja in svetih obredov. V tajne me niso posvečali, kakor druge, ki so opravljale obrede z žreci, ker sem bila zaradi svoje lepote in plemenitega rodu določena za dvor. Moj oče, ki je zapovednik, je ponosen name. Vsa pokrajina govori o moji visoki časti, ki sem jo dosegla. Bila sem samo v očetovi hiši, v svetišču, in sedaj sem tu. Kako naj bi vedela, kako je zunaj, v svetu? Tudi dvornega življenja še ne poznam tako, kakor ti. Plaha sem in boječa."

"In nisi nikoli zahrepenela po moškem, ki bi hrepenel po tebi in mu ne bi bila samo igrača trenotkov? Ali pa po več moških?"

"Ne vem. Včasih si zares zaželim nekoga, ki bi se mu lahko približala kadarkoli in bi bil ves moj, ne kakor veliki ki nas ima preveč. Včasih, kadar ne morem zaspati, zaprem oči in sanjam. Kako lepo je sanjati bede! Daleč odpotuje moja duša, v tuje, neznane kraje, sprehaja se po tratah in gozdičkih in čaka ljubega. Tiho prihaja, roke mi položi okoli pasu, v oči mi pogleda in se mi smehlja. Tedaj zatrepečem; prevzame me tujinstvena sila in najraje bi skoprnela. Prečesto je ljubi veliki, včasih pa se mi zdi njegova podoba drugačna in drugače me gledajo njegove oči..."

"Vidiš, to je hrepenenje. Mlade so tvoje sanje, še čisto rahle, kakor cveti, ki so se komaj odprli. Ne cveteš še kakor bohotna roža, nisi še zrel sad. Jaz ne sanjam tako rahlo; bolj vroč, da, včasih ko plamen žgoč je moj sen. Takrat bi se zasesala komu v prsa in bi mu z usti pila toplo kri. Zgorela bi v plamenu..."

"Morda bo tudi moj sen kdaj bolj pekoč..." je dejala zasanjano Iftirama. Čez čas pa je vprašala: "Tatana, ljubijo vsi moški enako?"

"Kaj še! Nekateri so hladni kakor riba, drugi pa živi kakor zubelj. Nekaterim si samo razvedrilo iz dolgočasja, drugim neutešljivo hrepenenje. Nekateri te vzamejo, ker se jim hoče ženske, drugi zato, ker te ljubijo in si jim vedno v mislih. Tudi ženske nismo vse enake. Nekatere ljubijo samo zato, ker je ljubezen njihova dolžnost, druge pa zato, ker jim je najvišja izpolnitev življenja."

"Kakšna si ti?"

"Prva nisem."

(Dalje prihodnjič.)

BRANISLAV NUŠIČ:

Občinsko dete

(Nadaljevanje)

In zdaj je prišlo tisto, česar bogoslovec Toma ne bo pozabil vse življenje: Najprej prihiti k njemu kot furija sama gospodična Lenka:

"Osel, ali se tu za kulisami pestujejo otroci?"

Prihiti komik in začne tlačiti otroku v usta neke rjave brke in brado, a upravitelj puleč si lase, tudi prihiti in brez besede in ne da bi se prej predstavil, zgrabi Toma za goltanec in ko mu je opsoval očeta in mater, zakriči z največjim patosom:

"Ven, ven!"

Vrata od garderobe se odpro in nenadoma se znajde Toma zaeno z Nedeljkom med občinstvom, kjer se je zopet oglasil strašen smeh. Toma jo vdere skozi občinstvo, se popne v gornje nadstropje, preskakujoč pri tem po tri stopnice, pride v svojo sobo vrže Nedeljka na posteljo, se postavi pred njega, podboči se in ga pogleda z dusmanskim pogledom:

"Kaj hočeš ti od mene?" mu zakriči nazadnje obupno.

"Ali veš, da si uničil vso mojo karijero?"

Globoko vzdihne, si obriše znoj s čela in gre zopet do Elzine sobe, da vidi, se-li je že vrnila. Ali vsled križev in težav, ki jih je pretrpel nocoj, ali ker je bil še ves zmešan, ali ker je bil mrak, pa ni dobro videl številke nad vrati, kratkomalo — mesto v sobo številka 7 stopi v štev. 9 in vidi, da je soba prazna. Utolažilo pa ga je vsaj to, ker je bil odklenjena, kar pomeni, da se je Eliza vrnila. Vrne se v svojo sobo, vzdigne Nedeljka s postelje, naredi tri korake do sobe štev. 9, stlači ga tam v posteljo s klicem: "Bog s teboj!" pa odhiti po stopnicah na ulico, jo mahne po trgu ter vstopi v prvo krčmo, ki jo najde odprto. Sede za mizo kot ubit in naroči pol litra vina, četudi nikoli ni pil.

Za drugo mizo v isti krčmi, kar Tomo niti opazil ni, je sedel "intrigant", ki je hitro opazil pol litra vina pred Tomo; šel je k njemu in prisedel čisto prijateljski, kot da sta neločljiva tovariša. Oni je celo potrkal ob mizo in sebi naročil čisto čašo, a nato se je zelo ljubeznivo obrnil k Tomi z vprašanjem:

"Hočeva — li tudi vsak eno kavo?"

"Lahko," odgovori Toma malomarno, ne da bi dvignil glavo.

"Pa... kaj hočete, nadaljuje "intrigant," ko je naročil kavi, "zgodilo se je pač tako, a to ni nič; to je bolj tako zanimiv dogodek, kakršnih je dosti v našem življenju."

"Kaj takega še nihče ni doživel," reče Toma s solzami.

"E, ako ne takega, pa kaj drugega, mogoče še hujšega, ker življenje je večna uganka, gospod. Ali je ta otrok zares vaš, ali pa je mogoče vaš brat?"

"Ali ne, se namrgodi Toma in začne vse po vrsti pripovedovati intrigantu, kako in kaj je bilo.

Intrigant mu je izrazil svoje odkritosrčno sožalje, in zato je naročil Toma še pol litra vina.

Medtem je prišla v krčmo cela družba: Upravitelj, gospa upraviteljica, gospodična Lenka, še ena "naivka", prvi ljubimec in komik ter dva meščana, da plačata račun. Ko so vstopili, so se začeli suvati in smejati, a Toma je povesil glavo in zardel do ušes. Intrigant ga začne tolažiti:

"Prosim vas, naročite še pol litra vina, a jaz grem za trenutek v njihovo družbo, da pojasnim vso stvar. Vi ste v tem slučaju bili samo kavalir napram dami, in oni morajo vso stvar čisto drugače vzeti, ne pa da bi se vam smejali."

Toma ga pogleda s hvaležnim pogledom, a intrigant se dvigne in gre k mizi, za katero je sedela družba, in začne tam nekaj šepetati in pojasnevati. Družba ga je pazno poslušala, in Toma je gledal poln upanja k tisti mizi. Pričakoval je, da bodo vsi prišli izrazit svoje obžalovanje, ker so tako postopali napram njemu, ker so ga nagnali in psovali in ga zasmehovali; pričakoval je; da se bo upravitelj opravičil, a gospodična Lenka se mu bo nasmejala tako, kakor se mu je smejala v sanjah. In ko bi se to zgodilo, bi bil bogoslovec Toma zopet srečen in bi pozabil na vse, kar se mu je ta dan pripetilo.

In tako bi se morda tudi zgodilo, ali v tem se odpro iznova vrata in v krčmo stopi najprej artilerijski kapetan, za njim pa natakar iz krčme pri "Zlatem Levu". Natakar pogleda po krčmi in pokaže kapetanu s prstom bogoslovca Tomo.

Kapetan reče natakarju samo:

"Pokliči slugo!" pristopi naglo k Tomovi mizi in zakriči:

"Vi torej, osle! Ali veste da vas bom vsega s sabljo sesekal!"

"Prosim," vzdihne Toma in se začne tresti, kot da igra starca.

"Komu podtikate otroke kot kukavica jajca?"

A komaj je to izgovoril že vstopi sluga z Nedeljkom v naročju.

"Daj tega žrebička temu gospodu tukaj!"

Sluga izroči Nedeljka, a nesrečni Toma ga vzame v naročje, nevedoč, kaj bi rekel in kam bi obrnil oči.

Za sosedno mizo zaori zopet ogromen smeh, a nesrečni Toma ves zažari kot osemnajstletna devojka.

Kapetan se obrne srdit k tisti mizi in nadaljuje:

"Pomislite si tega nepridiprava! Sinoči se je splazil v mojo sobo pa mi položil otroka na posteljo. Prišel sem truden in kot ubit z vaj, se vržem na posteljo, kakor sem dolg in širok, kar začutim, da mi za ledji nekaj mrgoli. Lahko si mislite, kako mi je bilo; prižgem hitro svečo in kaj zagledam? Tega-le žrebička! Hu, tristo vragov! Kakšen hrup sem vzdignil po hotelu! Hotel sem ubiti gospodinjo in hišno in kuharico, sploh vse, kar je v stanu roditi otroke. Kasneje zvem od gospodarja, da je prišla v mesto neka candra z otrokom, kot se zdi z namenom, da ga komu podtakne. In kaj mislite, komu? — Meni, meni, ki mi je žena rodila trikrat zapored dvojčke! Dvojčke, gospoda, pa zdaj naj najdem v vsakem hotelu, kjer prenočujem, še po enega otroka, no — lepo število bi se jih nabralo, zelo lepo število."

Kapetan bi v ognju še več povedal, ali vsi udarijo v smeh in on ž njimi, a ko je odšel, se obrne še enkrat k Tomi:

"Vi pa še naprej lazite okoli sobe štev. 9. pa vam bom že pokazal — sicer sem pa že naznanil policiji." Zaloputne z vrati in odide, a sluga za njim.

Tomi so odpovedale noge; ni se mogel več držati na njih in omahne na stol, a Nedeljka dene v naročje. Njemu ni bilo jasno, da je zgrešil sobo in mesto v Elzino položil Nedeljka v posteljo artilerijskega kapetana, ki se je truden vrnil z vaj.

Pri sosednji mizi so začeli zopet šale zbijati in se smejati, a med vsemi najslajše gospodična Lenka. Spomnil se je, da je zanj najboljše, ako zbeži iz te krčme, ali niti toliko moči ni imel, da bi se vzdignil.

Nazadnje se zave in odloči, da vstane in plača, kar je dolžan. Komaj vzame Nedeljka pod pazduho, stopi v krčmo policijski pisar s stražnikom in gre naravnost k njemu. Toma izgubi zopet vso moč v kolenih, klecne in se sesede na stol.

"Vi torej, gospod, ste tisti človek z otrokom?" reče pisar s strogim uradnim glasom.

"Jaz sem," odgovori Toma, prepričan tudi sam, da je v resnici on ta človek z otrokom katerega išče policija.

(Dalje prihodnjo sredo)

UPOŠTEVANJA VREDNO

(Nadaljevanje s 1. strani)

hajajo mnogi starejši ljudje v postnem času. Vsak avtomobilist se mora zgroziti že pri sami misli, da bi zamogel ubiti ali poškodovati človeka, zato ni nikdar preveč previdnosti. Stari ljudje včasih slabo vidijo in slabo slišijo ali so preveč zatopljeni v svoje misli, da bi mogli vselej pravočasno opaziti nevarnost, ki jim preti na cesti.

Navedeni podatki in priporočila vsebujejo mnogo zdravega nauka ne samo za prebivalstvo Clevelanda ampak za prebivalstvo vseh mest te dežele, ki se ponaša z največjim številom avtomobilov na svetu. Ni dovolj, da svarimo otroke, naj bodo previdni pri prekoračenju cest, ampak na podlagi statistike avtomobilskih nesreč je potrebno, da mlajši ljudje naslavljajo slična svarila na starejše ljudi in jih, če mogoče, spremljajo na cesti. Noben oče, nobena mati neče izgubiti svojega otroka, pa tudi noben otrok, majhen ali odrasel, ne mara izgubiti svojega postarnega očeta ali mater.

Uživajmo prijetnosti pomladne sezone, toda pri tem pazimo na naše in naših dragih zdravje in življenje, pa tudi na varnost drugih.

Iz urada gl. tajnika

From the Office of Supreme Secretary

BOLNIŠKA PODPORA IZPLAČANA MESECA JANUARJA, 1938

SICK BENEFIT PAID DURING THE MONTH OF JANUARY 1938

(Nadaljevanje s 3. str.)

Dr. št. — Ime Lodge No. — Name	Svota Amount
36 Jennie Stermec	37.00
36 Antonia Brezovec	9.00
36 John Princ	28.00
36 Mary Grosnik	13.00
42 Joseph Javornik	10.50
42 Frank Lustik	28.00
43 Henry W. Smole	30.00
51 John Stjepan	23.00
57 John Dezelan	37.00
70 Johana Petek	14.50
71 Anton Bokal	28.00
71 Victor Bernot	14.00
71 Joe Tercek	8.00
71 Anton Rojc	27.00
84 Louise Paulovich	15.00
87 Dujo Banjo	23.00
87 Yelena Manestar	15.00
89 Anton Straus	30.00
99 Matt Macek	28.00
99 Angelina Pintar	32.00
103 Johanna Gorisek	9.00
103 Mary Kral	28.00
103 Anna Kovach	28.00
103 Katherine Rejc	24.00
103 Anna Ponikvar	31.00
106 Frank Mahnich	28.00
106 Frank Mahnick	65.00
106 Stanley Ujcic	31.00
106 Stanley Ujcic	65.00
107 John Movern	19.50
107 Pauline High	15.00
108 Frank Prevec	39.00
108 John Skufca	14.00
116 Rosie Skerl	41.00
116 Joseph Santel	28.00
125 August Lorenzi	24.00
125 Joe Mancobelli	27.00
125 Louis Batistig	17.00
132 Josephine ajt	14.00
132 John Stritar	35.00
132 Frank Kranjc	35.00
136 Martin Bervar	28.00
136 Martin Bervar	65.00
145 Andy Curaney	31.00
153 Blaise S. Legatt, Administrator	65.00
156 Frank Beligoj	23.00
156 Frank Beligoj	65.00
158 Frank Speiser	28.00
158 Marjeta Pintar	13.00
158 Martin Gerdanc	14.00
162 Agnes Verhovnik	22.50
162 Mary Malneritch	22.50
165 Mary Spolar	14.00
166 Martin Barborich	23.00
171 Agnes Kajfez	28.00
171 Anton Ujcic	28.00
171 John R. Mezan	22.00
176 Joe Tencich	9.00
187 John Sivic	23.00
188 Nettie Kaplan	14.50
196 Anthony Gorup	9.00
196 Cecelia F. Devine	17.00
221 Mary Peternel	20.00
227 Marie Bezjak	20.00
228 Mary Oset	65.00
229 Anton Mikolich	17.00
January 31, 1938.	
3 Anton Kastigar	17.00
3 Matt Besal	28.00
3 Irene Peterlin	8.00
6 Mary Plecnik	28.00
6 Anton Ule	14.00
13 Jacob Djurdek	29.00
13 James Zabkar	17.00
18 Anton Jugovic	26.00
18 Frank Starman	29.00
18 Louis Pechovnik	17.00
18 Rudolf Stravs	10.00
27 John Kochevar	14.50
30 Ludvig Lamprehet	17.00
30 Louis Prebil	16.00
30 Joseph Stariha	29.00
30 John Nosan	14.00
30 William J. Kochevar	12.00
32 Anton Logar	14.00
32 Stanko Prasnikar	34.00
32 Joe Visocnik	33.00
33 Frank Rihtarsic	28.00
33 Silvester Kastelic	27.00
33 Tomas Pivik	15.50
33 Ljudmila Kiren	28.00
37 John Mlacek	65.00
37 John Mlacek	38.00
37 Ignac Plahutnik	21.00
37 Frank Lindic	14.00
37 John Modic	15.00
37 John Modic	65.00
37 Joseph Lunder	24.00
37 Fred Stanich	27.00
37 Frank Mihelic	28.00
37 Anton Ulcar	40.00
37 Frank Mavec	24.00
37 Frank Mavec	50.00
49 Matt Petrina	11.00
49 John Rahija	37.00
49 Margaret Sajnich	22.00
49 Emily Frances Vranicar	48.00
50 Anna Farley	21.00
52 Ella Kokel	18.00
66 Frank Novljan	27.00
66 John Zugel	17.50
71 Anton Kristof	50.00
75 Martin Mazar	15.00
75 Frank Leskovec	11.00
82 Frank Gostisa	12.00
82 Agnes Mervar	10.00
88 Joseph Banovetz	16.00
88 John Kosak	30.00
101 Lawrence Kapusin	28.00
101 Joseph Malovich	28.00
101 Anton Bregach	13.00
104 John Rozanc	14.00
109 Joseph Ozanich	27.00
111 Anton Baraga	28.00
112 Angeline Weinandt	15.00
114 Joseph Silc	27.00
120 Louise Markovich	22.00
120 Mary Grebenc	27.50
124 John Novak	32.00
124 Frank Struna	21.00
124 Anna Pohar	20.00
129 George Muhvich, Benf.	7.00
129 Angela Chernivec	14.50
132 Mary Korosec	5.00
133 Angela Verbic	27.00
133 Frances Tanko	23.00
134 Elizabeth Boznar	15.00
151 John Henikman	15.50
161 Anton Tutin	37.00
162 Jernej Krasovetz	15.00
162 John Maljevec	30.00
167 Raymond Kladnik	15.00
167 Anton Pernar	24.00
186 Mary F. Ucman	20.00
192 George Kobe	29.00
192 John W. Peternel	42.00
218 John J. Mangene	[illegible]
223 Blazo V. Sarap	[illegible]
225 Joseph Simonich	[illegible]
225 Bernice Roark	[illegible]
225 Katarina Zaverl	[illegible]
Skupaj — Total	$6,6[illegible]

Anton Zbasnik, Supreme Sec'y.

(Dalje prihodnjo sredo)

SVILNATE ZASTAVE, slovenske zastavne trakove z društvenimi napisi, prekoramnice in regalije.

URE, prstane, demante, zlatnino in srebrnino, dalje Zenith in Sparton radio i.t.d.

Vzorce in pojasnila pošiljam brezplačno.

IVAN PAJK (PIKE),
24 Main St., Conemaugh, Pa.

VLOGE

INSURED

v tej posojilnici zavarovane do $5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in društvene vloge.

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue HEnd. [illegible]

ZA VELIKONOČ

Ako Vam razmere dopuščajo, se ... dete gotovo tudi letos spomnili ... cev v starem kraju za praznike ... lim darom v obliki denarne pošiljke. Naše cene za pošiljke so:

Din. 200	za	$	5.00
" 500	za		11.65
" 700	za		16.25
" 1000	za		23.00
" 2000	za		45.00
" 5000	za		112.00

Pri v... ren pop... —Nakaz... Nakazila izvršujemo ...

SKUPNA POTOVANJA

Kakor vsako leto priredimo za ... rojake tudi letos več skupnih potovanj v stari kraj in sicer:

11. maja se vrši majsko potovanje na modernem orjaškem brzoparniku **Queen Mary**.

1. junija bo prvi poletni izlet na gigantskem rekordnem brzoparniku **Normandie**. Ta dan odpotuje tudi prva skupina izleta Slovenske ženske zveze. Vsakdo je vabljen, da se pridruži.

22. junija odpotuje druga in glavna skupina izleta Slov. ženske zveze. Vsi rojaki in rojakinje so vabljeni, da se pridružijo. Potnike tega potovanja spremlja podpisani Leo Zakrajšek, ki bo skrbel za udobno potovanje svojih potnikov.

Za cene kart in druga pojasnila pišite na spodaj navedeni naslov.

NOTARSKA OPRAVILA

Kadar rabite pooblastilo ali kako drugo listino za stari kraj, boste najbolje storili, ako se obrnete na nas naslov:

LEO ZAKRAJŠEK
GENERAL TRAVEL SERVICE, Inc.
302 E. 72nd St., New York, N. Y.

August Kollander
6419 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, Ohio
v Slovenskem Nar. Domu

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;

POŠILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah;

OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

Velikonočne pošiljatve

Nikdar ni spomin na domovino in na svojce tako jasen in svetal kot v velikonočnem času.

Pa tudi naši domači o Velikinoči nestrpno čakajo pisma iz Amerike.

Veseli so pozdravov in voščil, najbolj jih pa razveseli denarna pošiljatev.

Pošljite velikonočna darila v obliki denarne nakaznice s posredovanjem

Slovenic Publishing Company Travel Bureau
216 West 18th Street New York, N. Y.

NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI JE ENAKOPRAVNOST

Naročnina za celo leto izven Clevelanda je 4.50

Društvom in posameznikom se priporočamo za tiskovine. Unijsko delo—zmerne cene

6231 ST. CLAIR AVE. Cleveland, Ohio